

**Tabel centralizator al propunerilor și observațiilor referitoare la Proiectul pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui
Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din domeniul racordării utilizatorilor la rețeaua electrică de interes public
06.03 – 06.04.2026**

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
Observații generale		
<u>BEL RENEWABLES SRL</u>		
<p>1. Introducere Prin prezenta transmitem observațiile noastre privind proiectul de ordin al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei referitor la modificarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public. Înțelegem necesitatea introducerii unor mecanisme care să prevină blocarea artificială a capacității de rețea prin proiecte speculative. Totuși, considerăm că forma actuală a proiectului de ordin introduce obligații disproporționate pentru dezvoltatorii de proiecte energetice, fără a ține cont de realitatea procedurală a proceselor administrative din România. Prin stabilirea unor termene rigide pentru obținerea autorizației de înființare și prin introducerea unor sancțiuni severe, proiectul de ordin riscă să transfere integral asupra investitorilor consecințele unor disfuncționalități administrative asupra cărora aceștia nu au control.</p> <p>2. Lipsa corelării între termenele propuse și realitatea procedurală Proiectul de ordin introduce obligația obținerii autorizației de înființare într-un termen maxim de 12 luni de la semnarea contractului de racordare și 18 luni de la emiterea ATR. Aceste termene nu reflectă realitatea procedurală a dezvoltării proiectelor de energie regenerabilă în România. Procedurile necesare pentru dezvoltarea unui proiect energetic includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluarea impactului asupra mediului • evaluarea adecvată Natura 2000 • documentații de urbanism • obținerea avizelor sectoriale • obținerea autorizației de construire <p>Aceste proceduri sunt gestionate de instituții diferite și nu sunt controlate de dezvoltatorii proiectelor. În practică, durata cumulată a acestor proceduri poate depăși frecvent 3–5 ani, în special în cazul proiectelor eoliene care necesită evaluări adecvate Natura 2000.</p> <p>3. Realitatea tehnică a evaluărilor adecvate Natura 2000 În cazul proiectelor eoliene situate în proximitatea siturilor Natura 2000, autoritățile competente solicită frecvent realizarea unor monitorizări ecologice pe o perioadă de minimum doi ani. Pentru a ajunge la etapa în care autoritatea de mediu poate emite îndrumări privind metodologia acestor studii, dezvoltatorul trebuie anterior să elaboreze o documentație tehnică extrem de detaliată.</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>Această documentație include, printre altele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suprafețele exacte ale infrastructurii • volumele de excavare și terasamente • cantitățile de beton și materiale • tipurile de fundații • soluțiile tehnice pentru infrastructura electrică • detaliile drumurilor de acces și suprafețele afectate <p>Elaborarea acestei documentații poate dura în mod realist 12–18 luni.</p> <p>Ulterior:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorizarea ecologică durează minimum doi ani • analiza administrativă și emiterea acordului de mediu pot necesita încă 1–2 ani <p>Durata totală a procedurii poate depăși astfel 5 ani, fără ca dezvoltatorul să aibă control asupra acestor termene.</p> <p>4. Exemplu concret – proiectul eolian Giurgeni. Cronologia procedurală a blocajelor administrative</p> <p>Procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul eolian Giurgeni (județul Ialomița), cu o capacitate planificată de aproximativ 198 MW, a fost inițiată în mai 2022.</p> <p>Acest proiect reprezintă o investiție estimată la peste 350 milioane euro și constituie un exemplu relevant al modului în care procedurile administrative pot depăși semnificativ termenele propuse în proiectul de ordin.</p> <p>Inițierea procedurii</p> <p>În mai 2022 a fost depusă documentația inițială pentru procedura de evaluare a impactului asupra mediului.</p> <p>Proiectul dispunea deja de documentație urbanistică și de studii tehnice inițiale.</p> <p>Monitorizarea și studiile de specialitate (2022–2024)</p> <p>În perioada 2022–2024 au fost realizate monitorizări ornitologice complexe efectuate de experți și biologi specializați, conform metodologiilor utilizate în evaluările de impact asupra mediului pentru proiecte eoliene.</p> <p>Aceste studii au furnizat date actualizate privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezența speciilor de păsări • comportamentul acestora • utilizarea habitatelor din zona proiectului <p>Prima perioadă de blocaj administrativ</p> <p>Procedura a fost suspendată aproximativ 14 luni ca urmare a unei reinterpretări instituționale privind aplicarea regimului Natura 2000. Această reinterpretare a condus la solicitări de modificare substanțială a proiectului, inclusiv eliminarea unui număr semnificativ de turbine.</p> <p>Schimbarea cadrului normativ</p> <p>În timpul procedurii a intrat în vigoare un nou plan de management pentru situl Natura 2000 relevant pentru zona proiectului.</p> <p>Acest plan de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu a luat în considerare proiectul aflat deja în procedură • nu a inclus consultarea dezvoltatorului în procesul de elaborare 		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<ul style="list-style-type: none"> • nu a fost publicat într-o formă care să permită formularea de observații asupra versiunii finale <p>Reinterpretarea proiectului pe baza unor date istorice</p> <p>Evaluarea proiectului a fost ulterior reinterpretată pe baza unor analize elaborate de Societatea Ornitologică Română (SOR).</p> <p>Aceste analize au utilizat în principal date istorice privind observațiile de păsări din perioada 2010–2020, fără a integra în mod corespunzător rezultatele monitorizărilor realizate între 2022–2024.</p> <p>Prin urmare, deciziile administrative au fost fundamentate în mare măsură pe date istorice, fără valorificarea adecvată a celor mai recente studii realizate în cadrul proiectului.</p> <p>A doua perioadă de blocaj procedural</p> <p>În etapa finală a procedurii, chiar înainte de emiterea acordului de mediu, procesul a fost blocat din nou prin intervenții suplimentare formulate în cadrul procedurii administrative.</p> <p>Reglementările actuale permit astfel de intervenții până în momentul publicării acordului de mediu, ceea ce poate conduce la reluarea unor etape ale procedurii chiar după ani de procedură administrativă.</p> <p>Această situație generează un nivel ridicat de incertitudine procedurală, asupra căruia dezvoltatorul nu are control.</p> <p>5. Principiul protecției încrederii legitime a investitorilor</p> <p>Un principiu fundamental al dreptului administrativ european este principiul protecției încrederii legitime.</p> <p>Acest principiu presupune că investitorii care acționează în conformitate cu cadrul legal existent trebuie să beneficieze de un grad rezonabil de stabilitate și predictibilitate a normelor aplicabile.</p> <p>În cazul proiectelor energetice de mare amploare, dezvoltatorii realizează investiții semnificative în:</p> <ul style="list-style-type: none"> • studii tehnice • monitorizări ecologice • proiectare tehnică • proceduri administrative complexe <p>Atunci când cadrul normativ se modifică în timpul procedurilor administrative sau când proiectele sunt reinterpretate pe baza unor criterii noi după ani de procedură, acest principiu poate fi afectat în mod semnificativ.</p> <p>Prin urmare, reglementările privind racordarea la rețea trebuie să țină cont de necesitatea protejării investițiilor realizate în mod legitim în cadrul procedurilor administrative existente.</p> <p>6. Inechilibrul fundamental între riscurile investitorilor și riscurile instituționale</p> <p>În cazul în care o instituție publică întârzie sau blochează proceduri administrative, aceasta nu suportă consecințe directe.</p> <p>În schimb, dezvoltatorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investesc capital semnificativ • suportă costurile studiilor tehnice și de mediu • suportă riscuri financiare majore în cazul întârzierilor administrative <p>Introducerea unor sancțiuni suplimentare pentru dezvoltatori poate conduce la o dublă penalizare a investitorilor pentru disfuncționalități administrative asupra cărora aceștia nu au control.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>7. Incompatibilitatea cu legislația europeană privind energia regenerabilă Directiva (UE) 2023/2413 (RED III) și Regulamentul (UE) 2022/2577 privind accelerarea implementării energiei regenerabile prevăd reducerea duratei procedurilor administrative și eliminarea barierelor investiționale. În forma actuală, proiectul de ordin riscă să producă efectul invers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • descurajarea investițiilor • blocarea unor proiecte strategice • creșterea incertitudinii juridice în sectorul energetic <p>8. Problema garanției financiare de 20 % Proiectul de ordin introduce obligația constituirii unei garanții financiare de 20 % din valoarea tarifului de racordare. În cazul proiectelor de mare capacitate, această garanție poate ajunge la valori de zeci de milioane de euro, fiind solicitată într-o etapă în care dezvoltatorul nu are încă certitudinea obținerii autorizațiilor administrative. În lipsa unei corelări reale cu procedurile administrative, această garanție poate deveni o barieră financiară artificială pentru proiectele reale și viabile.</p> <p>9. Blocajele instituționale și consecințele asupra investițiilor În practică, atunci când o instituție publică blochează sau întârzie o procedură administrativă, dezvoltatorul are două opțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inițierea unor proceduri judiciare împotriva instituției • acceptarea blocării proiectului pentru perioade îndelungate <p>Procedurile judiciare pot dura un an sau chiar mai mult, perioadă în care proiectul rămâne complet blocat. În această perioadă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanțarea proiectului devine incertă • partenerii financiari se pot retrage • costurile de dezvoltare cresc semnificativ <p>În aceste condiții, introducerea unor termene rigide precum cele propuse în proiectul de ordin poate transforma blocajele administrative existente în mecanisme indirecte de anulare a proiectelor energetice.</p> <p>10. Concluzii În forma actuală, proiectul de ordin riscă să creeze un cadru reglementar în care investitorii sunt penalizați pentru disfuncționalități administrative asupra cărora nu au control.</p> <p>Solicităm respectuos ANRE să reanalizeze prevederile privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • termenele pentru obținerea autorizației de înființare • garanțiile financiare introduse • corelarea procedurilor de racordare cu procedurile administrative reale 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>astfel încât cadrul reglementar să asigure un echilibru între utilizarea eficientă a rețelei și protejarea investițiilor legitime în sectorul energiei regenerabile.</p>		
<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>C. Art. IV continand normele tranzitorii de aplicare a Proiectului de Ordin Consideram ca normele tranzitorii din art. IV din continutul Proiectului de Ordin trebuie sa fie precise si adaptate stadiului de dezvoltare a proiectelor, luand in considerare angajamentele deja asumate de utilizatori prin finantarile deja acordate desfasurarii obiectului de activitate al societatilor de proiecte, si sa asigure stabilitatea reglementara.</p> <p>Apreciem oportun ca, in conformitate cu principiul neretroactivitatii dispozitiilor legale noi, aceste norme tranzitorii sa excluda aplicarea unor reglementari noi si a unor noi obligatii care ar putea crea o povara injusta in privinta proiectelor pentru care studiile de solutie au fost deja depuse la operatorii de retea in vederea avizarii anterior intrarii in vigoare a Proiectului de Ordin. O astfel de abordare ar crea continuitate si mai multa coerenta si in contextul noi metodologii privind alocarea capacitati rețelei electrice pentru racordarea locurilor de productie a energiei electrice.</p> <p><i>C.1 Norme tranzitorii cu privire la utilizatorii care au incheiat contracte de racordare anterior intrarii in vigoare a Proiectului de Ordin</i> Mai mult, Proiectul de Ordin prevede obligatia ca utilizatorii care au deja in derulare contracte de racordare incheiate anterior intrarii in vigoare a Proiectului de Ordin sa obtina autorizatia de infiintare in termen de cel mult 12 luni de la data intrarii in vigoare a acestuia. Consideram ca aceasta prevedere poate avea un impact semnificativ asupra proiectelor aflate deja in dezvoltare, intrucat aceste proiecte au fost initiate in baza unui cadru de reglementare diferit si in baza unor planuri de dezvoltare si finantare construite pe termene diferite. Susceptibilitatea de a se aplica consecintele nerespectarii termenului de 12 luni unor proiecte aflate in stadiu avansat, inasa pentru care negocierile de finantare nu au fost finalizate pana la data intrarii in vigoare a Proiectului de Ordin, pune sub semnul riscului rezultatul favorabil al negocierilor. In acest context, consideram oportuna eliminarea acestei obligatii pentru proiectele pentru care s-au incheiat contracte de racordare anterior intrarii in vigoare a Proiectului de Ordin sau, cel putin, extinderea semnificativa a termenului prevazut pentru aceste proiecte.</p> <p>Necesitatea mentinerii unui cadru de reglementare predictibil Nu in ultimul rand, evidentiem faptul ca sectorul producerii energiei electrice din resurse eoliene implica investitii semnificative realizate pe termen lung si depinde in mod esential de stabilitatea cadrului de reglementare. Utilizatorul trebuie sa beneficieze de protectia increderii legitime in normele administrative de reglementare asa cum este, in general, cazul unui stat de drept. Modificarile cu impact semnificativ asupra proiectelor aflate in stadiu avansat de</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
dezvoltare pot genera obstacole neanticipate anterior și pot conduce la întâzieri în obținerea finanțării necesare construirii acestora.		
<p><u>LEONIDAS ENERGY INVESTMENT S.R.L.</u></p> <p>2. Regimul tranzitoriu aplicabil ATR-urilor existente Pentru proiectele care dețin ATR-uri deja emise, și pentru care s-au depus deja eforturi financiare semnificative (unele dintre ele chiar cu garanții de 20%), credem că este rezonabil ca investitorilor să li se acorde un termen rezonabil în care să deruleze etapele mai sus descrise. Asadar, credem că de la intrarea în vigoare a Proiectului de Ordin trebuie acordat un termen minim de 24 luni pentru obținerea autorizației de înființare.</p> <p>4. Posibilitatea degajării voluntare a capacității din rețea Pentru a sprijini procesul de eficientizare a utilizării capacităților din rețea, sugerăm analiza introducerii unei perioade tranzitorii de 2 luni de la intrarea în vigoare a Ordinului, în care renunțarea voluntară la ATR să fie permisă fără executarea garanției (asa cum s-a întâmplat în alte jurisdicții – de ex, Portugalia). O astfel de măsură ar permite eliminarea rapidă a proiectelor neviabile (despre care dezvoltatorii au înțeles, între timp, că nu au șanse rezonabile de materializare) și ar contribui la utilizarea mai eficientă a capacității disponibile.</p>		
<p><u>Activ Wind SRL</u></p> <p>În cadrul procesului de consultare publică organizat de ANRE cu privire la proiectul de Ordin menționat mai sus, dorim să formulăm observații referitoare la prevederea care introduce obligăția obținerii Autorizației de Înființare în termen de 12 luni de la semnarea Contractului de Racordare, dar nu mai târziu de 18 luni de la emiterea Avizului Tehnic de Racordare (ATR). În opinia noastră, acest termen este dificil de respectat în practică pentru proiectele reale de producere a energiei electrice, în special pentru dezvoltările noi din sectorul energiei regenerabile, din următoarele considerente:</p> <p>1. Durata procedurilor de avizare și autorizare Obținerea Autorizației de Construire presupune parcurgerea etapelor de avizare stabilite prin Certificatul de Urbanism, care implică numeroase instituții publice. În practică, aceste proceduri depind de termene administrative care nu pot fi controlate de investitor și care, în mod frecvent, depășesc 24 luni, chiar și în cazul unor proiecte gestionate eficient.</p> <p>2. Lipsa corelării cu regimul Autorizației de Construire După obținerea avizelor, dezvoltatorul trebuie să finalizeze documentația tehnică și să obțină Autorizația de Construire, etapă care implică la rândul său verificări tehnice și termene administrative suplimentare. Cadrul legal actual permite prelungirea termenului pentru obținerea Autorizației de Construire cu încă 12 luni, condiționat de</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>constituirea unei garanții suplimentare de 5% din tariful de racordare. În schimb, pentru Autorizația de Înființare nu este prevăzut un mecanism similar, ceea ce poate conduce la o situație nealinată, în care termenul pentru obținerea acesteia devine, în practică, mai restrictiv decât cel aplicabil Autorizației de Construire.</p> <p>3. Structurarea și aprobarea finanțării Obținerea Autorizației de Înființare presupune demonstrarea capacității financiare de implementare a proiectului. Pentru proiectele de producere a energiei electrice, finanțarea este, în mod uzual, structurată prin intermediul instituțiilor financiare sau al investitorilor specializați. Procesul de due diligence și aprobare depinde în mod direct de existența documentației tehnice și a autorizațiilor relevante, în special a Autorizației de Construire. În consecință, finalizarea structurării financiare are loc, de regulă, într-o etapă avansată a dezvoltării proiectului, ceea ce face dificilă respectarea termenelor propuse.</p> <p>4. Nealinieră cu calendarul dezvoltării rețelei de transport Un număr semnificativ de ATR-uri emise în prezent sunt condiționate de realizarea unor investiții majore în rețeaua de transport, incluse în Planul de Dezvoltare al CNTEE Transelectrica, cu termene estimate în perioada 2029–2033. În aceste condiții, punerea în funcțiune a noilor capacități de producere depinde direct de finalizarea acestor lucrări. Impunerea obligației de obținere a Autorizației de Înființare într-un interval de maximum 18 luni de la emiterea ATR nu este corelată cu acest calendar. În practică, investitorii ar fi obligați să finalizeze procesul de autorizare și structurare a finanțării cu 4–6 ani înainte de momentul la care racordarea devine posibilă, ceea ce afectează semnificativ bancabilitatea proiectelor. De exemplu, în cazul unui ATR emis în Iunie 2026, pentru care conectarea efectivă devine posibilă după 2031, Autorizația de Înființare ar trebui obținută până în Decembrie 2027, cu mult înainte de momentul realist de punere în funcțiune.</p> <p>Propunere Având în vedere cele de mai sus, propunem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fie eliminarea prevederii care impune obținerea Autorizației de Înființare în termenul menționat; • fie, alternativ, introducerea posibilității de prelungire a acestui termen în condiții similare celor aplicabile Autorizației de Construire, inclusiv prin constituirea unei garanții financiare suplimentare. <p>Considerăm că o astfel de abordare ar contribui la atingerea obiectivului de utilizare eficientă a capacității rețelei, fără a genera efecte negative neintenționate asupra proiectelor viabile aflate în dezvoltare.</p>	
	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>1. Art. 31 (3¹) privind garanția de 20% la emiterea ATR și Art. IV (3) Potrivit Ordinului ANRE, obligația constituirii unei garanții financiare de 20% din valoarea tarifului de racordare, în vederea emiterii unui aviz tehnic de racordare, ar urma să se aplice tuturor cererilor de racordare pentru care operatorul de rețea nu a comunicat utilizatorului, până la data intrării în vigoare a Ordinului ANRE, valoarea garanției financiare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>În conformitate cu principiul neretroactivității legii, considerăm că obligația constituirii garanției financiare de 20% din tariful de racordare nu ar trebui să se aplice proiectelor pentru care procedura de racordare este deja în curs la data intrării în vigoare a noilor dispoziții. Menționăm că proiectele aflate în derulare și au fundamentat modelul financiar, structura de finanțare și angajamentele contractuale în baza reglementărilor aplicabile la momentul depunerii documentației. Introducerea unei obligații financiare substanțiale ar afecta în mod semnificativ fezabilitatea economică a acestor proiecte, stabilitatea investițiilor realizate în baza cadrului legislativ existent și predictibilitatea în procesul de racordare.</p> <p>De asemenea, forma actuală a Ordinului ANRE instituie garanții financiare exclusiv în sarcina utilizatorilor, transferând asupra acestora întreaga responsabilitate financiară pentru finalizarea proiectelor. Cu toate acestea, finalizarea la timp a unui proiect depinde și de îndeplinirea de către operatorul de rețea a lucrărilor de întărire prevăzute în ATR, lucrări care constituie o condiție esențială pentru realizarea racordării.</p> <p>În acest context, considerăm oportună introducerea unui mecanism simetric, care să asigure un echilibru între obligațiile părților, prin asumarea de către operatorul de rețea a unor obligații ferme, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • garantarea finalizării lucrărilor de întărire în termenele comunicate prin contractele de racordare; • instituirea unor sancțiuni sau obligații de compensare în cazul nerespectării termenelor asumate de către operatorii de rețea; • asigurarea unui nivel sporit de transparență cu privire la stadiul și calendarul lucrărilor de întărire. 	
<p><u>Moraru Oana</u></p> <p>Introducerea art. 31 alin. (3¹), prin care valoarea garanției prevăzute la alin. (1) devine 20% din valoarea tarifului de racordare (față de nivelul actual de 5%);</p> <p>1. Creșterea garanției de la 5% la 20% – caracter excesiv și nejustificat</p> <p>Proiectul introduce art. 31 alin. (3¹):</p> <p>„(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p> <p>Motivația: În prezent, garanția prevăzută la art. 31 alin. (3) este de 5% din valoarea tarifului de racordare. Majorarea la 20% reprezintă o creștere de patru ori, cu impact direct și puternic asupra fluxurilor de numerar și a capacității de finanțare a proiectelor. Este o creștere exponențială, pentru care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu este prezentată o justificare obiectivă (analize de risc, statistici privind abandonul proiectelor, pierderi ale operatorilor de rețea etc.); • nu este demonstrat că nivelul de 5% ar fi fost insuficient; • nu este explicat de ce 20% este proporțional cu scopul urmărit. <p>Această creștere are un impact deosebit de grav asupra investitorilor mici (persoane fizice, IMM-uri, dezvoltatori cu capital limitat), pentru care blocarea unei sume suplimentare de 15% din tariful de racordare poate însemna imposibilitatea de a începe sau continua proiectul. În mod evident, investitorii mari au o capacitate de absorbție mult mai mare, astfel încât creșterea garanției, în această formă, riscă să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • favorizeze actorii mari în detrimentul celor mici; 		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<ul style="list-style-type: none"> • conducă la o concentrare a pieței și la excluderea investitorilor mici și medii; • contravină principiului tratamentului echitabil și al accesului nediscriminatoriu la rețea. <p>Din perspectiva Constituției, această majorare exponențială interferează în mod direct cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 44 (dreptul de proprietate privată), prin afectarea disproporționată a patrimoniului investitorilor, în special a celor mici, fără justificare rezonabilă; • art. 45 (libertatea economică), prin transformarea condițiilor de racordare într-o barieră financiară care limitează, în fapt, accesul la activitatea de producere a energiei. <p>Legea nr. 123/2012, în art. 3, consacră, între altele, principiile promovării investițiilor în sectorul energiei și dezvoltării durabile, precum și protejarea intereselor utilizatorilor și investitorilor. Creșterea garanției la 20%, fără diferențiere și fără justificare, se îndepărtează de aceste principii și afectează în mod deosebit investitorii mici, care ar trebui, dimpotrivă, încurajați.</p> <p>În plus, solicităm menținerea integrală a regimului actual al garanției financiare, astfel cum este în prezent reglementat: nivelul de 5% din tariful de racordare, posibilitatea constituirii garanției sub formă de cash colateral sau scrisoare de garanție bancară și termenul de valabilitate de 60 de zile de la data emiterii certificatului de tip soluție (CTS). Acest cadru s-a dovedit funcțional și echilibrat, asigurând atât protecția rezonabilă a operatorilor de rețea, cât și accesul efectiv al investitorilor – în special al celor mici și medii – la procedurile de racordare. Orice modificare a acestor elemente (procent, formă, durată) ar amplifica nejustificat povara financiară și administrativă asupra investitorilor, fără o demonstrație convingătoare că actualul mecanism ar fi ineficient sau insuficient pentru atingerea scopului urmărit de reglementare.</p> <p>1.1. Necesitatea menținerii garanției la nivelul de 5% – argumente împotriva majorării la 20%</p> <p>Considerăm că nivelul actual de 5% reprezintă un compromis rezonabil între nevoia operatorilor de rețea de a se proteja împotriva proiectelor care nu se concretizează și necesitatea de a nu transforma garanția într-o barieră de intrare pe piață. În acest sens:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funcția garanției este de „asigurare”, nu de „filtru financiar” <p>Garanția are rolul de a descuraja comportamentele abuzive (rezervări speculative de capacitate, proiecte abandonate fără justificare) și de a acoperi eventuale costuri generate de astfel de comportamente.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un nivel de 5% este suficient pentru a filtra proiectele nereserioase: un investitor fără intenție reală de a continua nu va bloca nici măcar 5% din tariful de racordare. • Transformarea garanției într-un nivel de 20% schimbă natura instrumentului: de la mecanism de disciplină contractuală la barieră financiară care lovește în primul rând investitorii cu capital limitat, nu neapărat pe cei nereserioși. <ol style="list-style-type: none"> 2. Lipsa unei corelații cu riscul real al operatorilor de rețea <p>Majorarea de patru ori a garanției ar fi justificată doar dacă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar exista date statistice clare care să arate că rata proiectelor abandonate sub regimul de 5% este foarte mare și generează pierderi semnificative; • s-ar demonstra că aceste pierderi nu pot fi acoperite prin alte mecanisme (planificare, etapizare, clauze contractuale etc.). 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>În absența unei asemenea fundamentări, creșterea la 20% pare arbitrară și disproporționată. Dacă riscul real al operatorilor nu a crescut de patru ori, nu există niciun temei pentru o majorare de patru ori a garanției.</p> <p>3. Impactul negativ asupra bancabilității proiectelor și costului capitalului</p> <p>Garanția de 20% nu este doar o sumă „blocată”; ea are efect direct asupra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • structurii de finanțare (raport equity/debt); • costului capitalului; • capacității investitorului de a susține simultan mai multe proiecte. <p>Pentru proiectele finanțate bancar, o garanție de 20% din tariful de racordare poate afecta covenantii de finanțare, gradul de îndatorare și indicatorii de bancabilitate. Pentru investitorii mici, această sumă poate reprezenta diferența între a putea începe proiectul și a renunța la el. O garanție prea mare reduce numărul de proiecte viabile, ceea ce, în final, poate afecta chiar obiectivele de investiții în rețea și în capacități noi de producție.</p> <p>4. Efectul de excludere a investitorilor mici și medii</p> <p>Mentținerea garanției la 5% permite participarea pe piață a unei categorii largi de investitori: persoane fizice, IMM-uri, dezvoltatori locali, comunități energetice, cooperative.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea la 20% favorizează implicit actorii mari, cu lichiditate semnificativă și acces facil la finanțare; • investitorii mici, chiar serioși și bine intenționați, nu vor putea bloca astfel de sume fără a-și periclita întregul plan de afaceri. <p>Rezultatul va fi o concentrare a pieței, contrară obiectivelor de diversificare, concurență și participare largă la tranziția energetică.</p> <p>5. Contradicția cu politicile publice de stimulare a investițiilor și a tranziției energetice</p> <p>La nivel național și european se promovează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • creșterea ponderii energiei din surse regenerabile; • implicarea prosumatorilor și a investitorilor mici; • democratizarea accesului la producția de energie. <p>O garanție de 20% este în contradicție cu aceste obiective, deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> • descurajează exact categoria de investitori pe care politicile publice declară că o susțin; • transformă racordarea la rețea într-un proces accesibil în principal jucătorilor mari, cu capacitate financiară ridicată. <p>6. Lipsa etapizării sau a unor mecanisme graduale</p> <p>Chiar dacă s-ar considera necesară o ajustare a garanției, aceasta ar trebui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fie să fie etapizată (de ex. un procent inițial redus, cu creștere pe măsură ce proiectul avansează și generează costuri concrete pentru operator); • fie să fie diferențiată în funcție de tipul și dimensiunea proiectului. <p>Introducerea directă a unui prag unic de 20% pentru toate proiectele, indiferent de mărime, tip și profil de risc, este o soluție rigidă, care ignoră realitatea diversă a pieței.</p> <p>7. Principiul proporționalității – menținerea la 5% ca soluție echilibrată</p> <p>Principiul proporționalității impune ca măsurile care restrâng exercițiul unor drepturi (proprietate, libertate economică) să fie:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<ul style="list-style-type: none"> • adecvate scopului urmărit; • necesare (nu există o măsură mai puțin intruzivă la fel de eficientă); • proporționale în sens strict (beneficiul obținut să nu fie depășit de prejudiciul creat). <p>În condițiile în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu s-a demonstrat insuficiența nivelului de 5%; • nu s-au analizat alternative mai puțin intruzive (ajustări moderate, diferențiere pe categorii, etapizare); • nu s-au prezentat date obiective privind un risc crescut, <p>menținerea garanției la 5% apare ca singura soluție compatibilă cu principiul proporționalității.</p> <p>8. Coerența cu regimul actual și cu așteptările legitime ale investitorilor</p> <p>Investitorii și-au construit modelele financiare, planurile de afaceri și strategiile de dezvoltare având în vedere un regim de garanție de 5%.</p> <ul style="list-style-type: none"> • O creștere bruscă la 20% rupe această coerență și afectează încrederea în stabilitatea reglementării; • chiar și pentru proiectele viitoare, percepția va fi aceea a unui cadru normativ instabil, în care condițiile financiare pot fi modificate radical de la un ordin la altul. <p>Menținerea nivelului de 5% este, astfel, și o chestiune de credibilitate și predictibilitate a cadrului de reglementare.</p> <p>În consecință, solicităm în mod ferm renunțarea la majorarea garanției la 20% și menținerea nivelului actual de 5% prevăzut la art. 31 alin. (3).</p>		
<p><u>Moraru Oana</u></p> <p>Noile cazuri de executare a garanțiilor financiare (art. 31 alin. (6) lit. e) și f));</p> <p>2. Executarea garanțiilor pentru neobținerea/retragerea autorizației – atingere disproporționată a dreptului de proprietate</p> <p>Art. 31 alin. (6) lit. e) și f) prevăd: „e) în cazul în care autorizația de înființare [...] nu este obținută în termenele prevăzute la art. 36 alin. (5²) și (5³); f) în cazul retragerii de către ANRE a autorizației de înființare [...]”</p> <p>Executarea garanției în aceste situații ignoră faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obținerea autorizației de înființare depinde de multiple proceduri administrative, avize, aprobări, care implică alte autorități; • apar frecvent întârzieri cauzate de factori externi (supraîncărcarea autorităților, schimbări legislative, opoziții, litigii etc.); • investitorul, mai ales cel mic, nu are control efectiv asupra întregului lanț de avizare. <p>Astfel, în mod vădit, riscuri administrative și de reglementare sunt transferate integral asupra investitorului, care suportă consecințe patrimoniale severe (pierderea garanției) chiar și atunci când nu îi este imputabilă neobținerea autorizației în termen.</p> <p>Aceasta contravine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 44 din Constituție (dreptul de proprietate), deoarece permite o atingere disproporționată a patrimoniului, fără a distinge între culpa investitorului și cauzele externe; 		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<ul style="list-style-type: none"> art. 1 alin. (5) (calitatea și previzibilitatea legii), întrucât nu sunt prevăzute mecanisme de protecție, excepții sau proceduri de remediere. <p>Legea nr. 123/2012 nu reglementează la nivel primar un asemenea regim sancționator detaliat privind executarea garanțiilor în legătură cu autorizația de înființare; instituirea unor sancțiuni patrimoniale de această intensitate prin ordin, fără bază legală expresă, ridică probleme de compatibilitate cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> art. 61 alin. (1) (Parlamentul este unica autoritate legiuitoare); art. 1 alin. (4) (separația puterilor), întrucât ANRE ajunge să reglementeze aspecte de drept substanțial ce ar trebui stabilite prin lege. <p>3. ATR-ul și autorizația – proceduri anevoioase, întâzieri neimputabile investitorilor</p> <p>În practică, obținerea avizului tehnic de racordare (ATR) și a autorizației de înființare este un proces:</p> <ul style="list-style-type: none"> complex, cu numeroase etape tehnice și administrative; de durată, adesea depășind termenele teoretice; dependent de mai mulți actori (operatori de rețea, autorități locale, autorități de mediu, alte instituții). <p>Investitorii – în special cei mici, care nu dispun de resurse juridice și tehnice extinse – se confruntă frecvent cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> solicitări repetate de clarificări sau completări; termene extinse de analiză; blocaje administrative; modificări de reglementare intervenite în cursul derulării proiectului. <p>Nu este vina acestor investitori că procedurile sunt lente, supraîncărcate sau incoerente; cu toate acestea, proiectul de ordin:</p> <ul style="list-style-type: none"> tratează depășirea termenelor pentru obținerea autorizației ca și cum ar fi exclusiv responsabilitatea utilizatorului; atașează consecințe extreme (executarea garanției, încetarea de drept a ATR-ului și a contractului). <p>Această abordare este inechitabilă și contrară principiului bunei-credințe, afectând în mod accentuat investitorii mici, care au cea mai mică putere de negociere și cea mai redusă capacitate de a absorbi întâzieri și pierderi.</p> <p>4. Încetarea de drept a ATR-urilor și contractelor – retroactivitate mascată</p> <p>Proiectul introduce la art. 36 alin. (6¹) și (6²): „(6¹) În cazul în care autorizația de înființare nu este obținută conform prevederilor alin. (5²) și (5³), avizul tehnic de racordare își încetează valabilitatea și contractul de racordare încetează de drept. (6²) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (6) și (6¹), contractul de racordare [...] încetează de drept la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare [...]”</p> <p>Art. IV alin. (3) și (4) extind aceste efecte și asupra utilizatorilor care au încheiat contracte de racordare anterior intrării în vigoare a ordinului, obligându-i să obțină autorizațiile de înființare în termen de 12 luni de la intrare în vigoare, sub sancțiunea încetării de drept a ATR-urilor și a contractelor de racordare.</p> <p>Ne aflăm în fața unei retroactivități mascate:</p> <ul style="list-style-type: none"> formal, ordinul se aplică de la data intrării în vigoare; 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<ul style="list-style-type: none"> • în realitate, el modifică regimul juridic al unor raporturi contractuale deja născute (studii de soluții, ATR-uri și contracte de racordare), introducând obligații noi și sancțiuni noi pentru situații juridice preexistente. <p>Pentru contractele inițiate, fără ATR-uri obținute încă (nu din culpa investitorilor), sub reglementarea actuală:</p> <ul style="list-style-type: none"> • condițiile de menținere și încetare erau altele; • investitorii și-au asumat obligații și au realizat investiții în baza acelor reguli; • proiectul schimbă, ulterior, „regulile jocului”, condiționând supraviețuirea acestor acte de îndeplinirea unei obligații care nu exista inițial. <p>Aceasta contravine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 15 alin. (2) din Constituție („Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”), întrucât atașează consecințe juridice noi unor raporturi civile deja născute; • art. 1 alin. (5) (securitatea juridică și încrederea legitimă), deoarece investitorii aveau o așteptare legitimă ca regulile aplicabile contractelor lor să nu fie modificate în mod esențial în cursul derulării acestora. <p>Retroactivitatea este „mascată” prin formulări tranzitorii, dar efectul juridic este clar: contracte inițiate sub un anumit regim sunt supuse unui regim mai sever, introdus ulterior. Aceasta este cu atât mai grav în contextul în care obținerea ATR-ului și a autorizației de înființare este anevoioasă și marcată de întârzieri neimputabile investitorilor.</p> <p>Propuneri concrete, cu accent pe protejarea și încurajarea investitorilor mici</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menținerea garanției la 5% și respingerea majorării la 20% <ul style="list-style-type: none"> • Menținerea nivelului de 5% prevăzut în prezent la art. 31 alin. (3); • renunțarea la introducerea alin. (3¹) în forma propusă (20% din tariful de racordare); • dacă ANRE consideră totuși necesară o ajustare, aceasta să fie: <ul style="list-style-type: none"> ○ moderată și justificată prin date obiective; ○ diferențiată pe categorii de proiecte și investitori; ○ nicidecum un prag unic de 20% aplicabil tuturor. 2. Regim special de protecție pentru investitorii mici <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea unei definiții a „investitorului mic” / „proiectului de mică anvergură” (de ex. IMM, proiecte sub un anumit prag de MW sau de valoare); • pentru această categorie: <ul style="list-style-type: none"> ○ garanții reduse (de ex. 3–5%); ○ termene mai flexibile pentru obținerea autorizației de înființare; ○ posibilitatea de prelungire motivată a termenelor fără executarea garanției și fără încetarea de drept a ATR-ului/contractului. 3. Limitarea executării garanției la cazuri de culpă dovedită a utilizatorului <ul style="list-style-type: none"> • Modificarea art. 31 alin. (6) lit. e) și f) astfel încât executarea garanției să fie posibilă numai dacă: <ul style="list-style-type: none"> ○ neobținerea autorizației se datorează culpei investitorului (inacțiune, refuz, abandon); ○ nu există dovezi că întârzierile au fost cauzate de autorități sau de factori externi. • Introducerea unei proceduri de analiză a cauzelor întârzierii, cu dreptul investitorului de a prezenta justificări și dovezi. 4. Eliminarea retroactivității mascate pentru studiile de soluții, contractele și ATR-urile existente 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea art. IV alin. (3) și (4) astfel încât: <ul style="list-style-type: none"> ○ noile termene și sancțiuni să se aplice doar contractelor de racordare și ATR-urilor emise după intrarea în vigoare a ordinului; ○ pentru raporturile existente, să se aplice regimul anterior sau, cel mult, să se prevadă posibilitatea unei adaptări prin acordul părților, fără încetare de drept. 5. Mecanisme de prelungire justificată a termenelor • Introducerea în art. 36 a unor prevederi care să permită: <ul style="list-style-type: none"> ○ prelungirea termenelor pentru obținerea autorizației de înființare, în cazul în care investitorul dovedește că a depus diligențe rezonabile, iar întârzierile se datorează autorităților sau altor factori externi; ○ suspendarea termenelor în caz de litigii, opoziții sau alte situații obiective. 6. Simplificarea și transparentizarea procedurii de ATR, în special pentru investitorii mici • Stabilirea unor termene clare și scurte pentru fiecare etapă; • obligația operatorilor de rețea de a motiva întârzierile și de a propune soluții; • eventual, o procedură simplificată pentru proiecte mici, cu documentație redusă și termene mai scurte. <p>Așa cum am dezvoltat anterior, analiza prezentului proiect de ordin ANRE relevă o serie de neconformități conceptuale și juridice ce reclamă o reevaluare substanțială a filosofiei reglementării în materia garanțiilor financiare, racordării la rețea și a raporturilor juridice preexistente. În esență, proiectul pare să abandoneze principiile tradiționale ale proporționalității, securității juridice și previzibilității, substituindu-le cu un regim sancționator automatizat, rigid și vădit orientat către transferarea unor riscuri sistemice asupra investitorilor, în special asupra celor cu capacitate financiară redusă.</p> <p>În primul rând, majorarea garanției financiare la 20% din tariful de racordare, fără o fundamentare economică sau tehnică, reprezintă o abatere de la conceptul clasic de garanție ca instrument de asigurare a executării obligațiilor viitoare. În absența unei justificări empirice – cum ar fi date privind rata de abandon a proiectelor, prejudicii cuantificabile suferite de operatorii de rețea sau deficiențe structurale ale regimului actual – o astfel de creștere constituie o restricție financiară excesivă, aptă să devină o barieră nejustificată în calea accesului la rețea. Pentru investitorii mici, măsura poate echivala cu excluderea de pe piață, ceea ce contravine obligației statului de a proteja și stimula diversitatea investițională în sectorul energetic.</p> <p>În al doilea rând, includerea unor noi cazuri de executare a garanției, legate de obținerea sau retragerea autorizației de înființare, ridică probleme de responsabilitate administrativă. A obține autorizația presupune interacțiunea cu multiple autorități, fiecare cu propriile proceduri și potențiale întârzieri. A considera investitorul unic responsabil pentru nefinalizarea procedurii în termen, fără a distinge între culpa sa și cauze externe, reprezintă o manifestare a unui formalism excesiv incompatibil cu cerințele art. 53 din Constituție privind proporționalitatea restrângerii exercițiului drepturilor.</p> <p>Cea mai problematică componentă este, însă, introducerea mecanismelor de încetare de drept a ATR-urilor și contractelor, cu aplicare inclusiv asupra raporturilor juridice deja constituite. Această tehnică normativă reprezintă o formă de retroactivitate indirectă: deși actul nu intervine explicit asupra unor efecte juridice trecute, el modifică în mod substanțial condițiile de menținere a unor acte juridice născute sub o altă reglementare. În doctrină și</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>jurisprudență, asemenea intervenții sunt analizate sub criteriul încrederii legitime, un principiu derivat din art. 1 alin. (5) din Constituție, care obligă legiuitorul să respecte stabilitatea juridică a raporturilor aflate în derulare.</p> <p>Prin urmare, pentru a alinia proiectul la standardele constituționale și la principiile bunei reglementări, se impune: recalibrarea nivelului garanției (prin menținerea la 5%), instituirea unui tratament diferențiat pentru investitorii mici, limitarea executării garanției la cazurile de culpă imputabilă, excluderea aplicării noilor mecanisme raporturilor juridice preexistente și introducerea unor mecanisme de flexibilitate procedurală adaptate realității administrative.</p> <p>Concluzii</p> <p>Considerăm că proiectul de ordin, în forma actuală:</p> <ul style="list-style-type: none"> • introduce o garanție de 20% excesivă și nejustificată, cu impact deosebit de grav asupra investitorilor mici și medii; • permite executarea garanțiilor și încetarea de drept a ATR-urilor și contractelor în condiții care ignoră realitatea anevoioasă a procedurilor de autorizare; • instituie o retroactivitate mascată, prin aplicarea noilor obligații și sancțiuni asupra raporturilor juridice deja existente; • riscă să încalce art. 1 alin. (4) și (5), art. 15 alin. (2), art. 44 și art. 45 din Constituție, precum și principiile Legii nr. 123/2012. <p>Prin urmare, vă solicităm respectuos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. să renunțați la majorarea garanției la 20% și să mențineți nivelul actual de 5% prevăzut la art. 31 alin. (3); 2. să evitați orice formă de retroactivitate mascată și să nu aplicați noile mecanisme de încetare de drept a studiilor de soluții, ATR-urilor și contractelor deja existente; 3. să introduceți mecanisme clare de protecție și încurajare a investitorilor mici, astfel încât reglementarea finală să fie: <ul style="list-style-type: none"> ○ constituțională; ○ echilibrată; ○ compatibilă cu obiectivele de dezvoltare a sectorului energetic și cu stimularea investițiilor, inclusiv a celor realizate de investitori mici și medii. 	
	<p><u>LEONIDAS ENERGY INVESTMENT S.R.L.</u></p> <p>3. Nivelul garanțiilor financiare</p> <p>Pentru a nu limita accesul pe piața doar a dezvoltatorilor susținuți de capital extern (în condițiile în care piața a demonstrat deja că și dezvoltatorii locali pot dezvolta, construi și opera proiecte viabile și calitative), în ceea ce privește valoarea garanțiilor financiare, credem că stabilirea unei garanții de 10% pentru emiterea ATR (în loc de 20% cât se propune) ar fi un nivel rezonabil care ar permite aplicarea unei bariere de intrare pentru dezvoltatorii așa-zis “neseriosi”, dar ar permite în continuare participarea investitorilor locali la dezvoltarea proiectelor atât de producție, cât și de consum necesare economiei românești.</p>	
	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>2. Art. 36 (5²), (5³) și Art. IV (3) privind termenele pentru obținerea autorizației de înființare</p> <p>Termenele propuse pentru obținerea autorizației de înființare, respectiv (i) maximum 18 luni de la emiterea ATR și 12 luni de la data încheierii contractelor de racordare – pentru utilizatorii care încheie contracte de racordare începând cu data intrării în vigoare a Ordinului ANRE, precum și (ii) 12 luni de la data intrării în vigoare a Ordinului ANRE – pentru utilizatorii care au încheiat contracte de racordare anterior acestei date sunt, în opinia noastră, nerealiste și dificil de respectat în practică, din motive independente de voința dezvoltatorilor/ investitorilor, având în vedere următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesul de dezvoltare a unui proiect de energie regenerabilă presupune o acțiune coordonată atât din partea dezvoltatorilor, cât și din partea autorităților publice implicate în procedurile de avizare și autorizare. În acest context, constituirea dosarului pentru obținerea autorizației de înființare depinde într-o măsură semnificativă de factori care nu se află sub controlul sau diligența exclusivă a dezvoltatorilor. Cu titlu de exemplu, realizarea studiilor și monitorizărilor necesare, precum și obținerea acordurilor de mediu reprezintă etape esențiale în dezvoltarea proiectelor, supuse unor proceduri administrative și unor termene care nu se află sub controlul dezvoltatorului. De asemenea, pe parcursul procesului de autorizare pot interveni modificări ale proiectului impuse de cerințele autorităților publice, ceea ce implică ajustări ale proiectelor încă din faza de dezvoltare. În aceste condiții, sancționarea dezvoltatorilor pentru întârzieri generate de factori externi și obiectivi este disproporționată și discriminatorie, cu atât mai mult cu cât obținerea autorizației de înființare presupune existența acordurilor de mediu sau a actului de reglementare aplicabil, precum și clarificarea și stabilizarea configurației finale a infrastructurii proiectului, în urma consultărilor cu autoritățile publice relevante și a procesului de avizare corespunzător. • Aceste termene nu reflectă durata reală necesară pentru obținerea finanțării proiectelor, având în vedere că procesele de finanțare presupun etape complexe, inclusiv de due diligence. • În cazul proiectelor pentru care au fost deja încheiate contracte de racordare, dezvoltatorii se află sub incidența unor condiții financiare și de implementare agreeate cu operatorii de rețea, precum și a unor mecanisme reglementate de extindere a duratei contractului, respectiv a perioadei de implementare a proiectului. • Termenele propuse riscă să fie aplicate discriminatoriu în practică, în funcție de existența sau nu a unui contract de racordare. Astfel, în cazul proiectelor care nu au contracte de racordare încheiate la momentul intrării în vigoare a Ordinului, deși procedura de negociere a acestor contracte este în curs, proiectele care au obținut ATR-uri cu 10-11 luni anterior intrării în vigoare a Ordinului ar beneficia, în mod efectiv, de un termen rămas de doar 7–8 luni pentru obținerea autorizației de înființare. Această situație plasează respectivele proiecte într-o poziție dezavantajată în raport cu proiectele care au obținut ATR-uri la o dată mai recentă, deși se află într-un stadiu comparabil sau chiar mai avansat de dezvoltare. <p>Considerând cele de mai sus, aplicarea acestor termene ar conduce la un tratament discriminatoriu al utilizatorilor și la pierderea valabilității ATR urilor, respectiv încetarea contractelor de racordare din cauze independente de voința dezvoltatorilor, cu un impact negativ semnificativ asupra sectorului energetic în ansamblu.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p><u>VOLTACOM DOL SRL, DDP HIDRO SRL, TECON SRL, UZINSIDER GENERAL CONTRACTOR SA, COMELF SA, 24 IANUARIE SA, SOLAR MATRIX 1 SRL, INSTITUTUL DE CERCETARE SI PRODUCTIE IN ELECTROTEHNICA ICPE ELECTROCOND TECHNOLOGIES SA, WATT SHOP SRL, TOP ENGINEERING DESIGN SRL, ELSACO SOLUTIONS SRL, Ruqaria Eolian SRL</u></p> <p>1.Eliminarea din proiectul de ordin a noului alineat (5^3) care sa fie introdus la Art.36 - din ordinul ANRE 59/2013, care prevede obligatia utilizatorului sa obtina autorizatia de infiintare in cel mult 12 luni de la data incheierii contractului de racordare si 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare,</p> <p>2.Eliminarea din proiectul de ordin a noului alineat (6 ^1), care sa fie introdus la Art.36 - din ordinul ANRE 59/2013, care prevede ca neindeplinirea acestei obligatii de catre utilizator la termenele mentionate, duce la incetarea valabilitatii ATR si contractului de racordare, si la executia arantiei financiare constituita de utilizator.</p> <p>Motivație: Complexitatea procesului de asigurare a finantarii in domeniul energiei regenerabile, necesita perioade de timp lungi, de 2-4 ani. Aceste proceduri incep de la data ATR. Mai jos sunt descrise mecanismele de finanțare care au parcurs aceste proceduri la cele mai importante proiecte eoliene si solare in curs de constructie in Romania.</p> <p>3.Extinderea cu 6 luni a termenelor de obtinere a autorizatiilor de constructie de 12 luni de la data semnarii contractului de racordare si 18 luni de la data ATR, pevăzute în art. 36 din Ordinul ANRE 59/2013.</p> <p>Motivație: Termenele de obtinere a avizelor din partea Autoritatii Aeronautice Civile si Autoritatii de Mediu sunt extrem de lungi, depasind cu peste 12 luni termenul limita de 30 de zile definit in Ordonanta de Urgenta nr. 31/2025, privind unele măsuri pentru simplificarea procedurilor în domeniul urbanismului și construcțiilor și accelerarea investițiilor. Mai jos sunt descrise mecanismele de avizare de catre AUTORITATEA AERONAUTICA CIVILA si AUTORITATEA DE MEDIU, aplicabile in prezent in Romania.</p> <p>4.Modificarea noul alineat (3^1) la Art.31 - din ordinul ANRE 59/2013 privind garantia financiara care sa fie constituita de utilizator din procentul de 20% din valoarea tarifului de racordare, in procentul de 10% din valoarea tarifului de racordare, aplicabila proiectelor care la data intrarii in vigoare a prezentului ordin nu sunt a aprobate prin avizul CTES.</p> <p>Motivație: Consideram ca un nivel de garantie de 10% este suficient si de natura a incuraja investitorii care sa se angajeze in proiect.</p> <p><u>PREZENTAREA MECANISMELOR DE FINANTARE SI DE AVIZARE</u> <u>MECANISMELE DE FINANTARE A PROIECTELOR DE PRODUCTIE DE ENERGIE REGENERABILA</u></p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Finanțarea proiectelor de producție a energiei regenerabile, formează coloana vertebrală a finanțării, care a generat un sistem complex, aplicabil doar în domeniul energiei regenerabile, în care riscurile sunt privite de bănci ca fiind mult mai mari și mai complexe, comparativ cu finanțările clasice de tip corporativ.</p> <p>Din acest motiv în domeniul energiei regenerabile băncile finanțatoare cer din partea investitorilor forme complexe de împărțire și garantare a riscurilor, având ca scop diminuarea percepției băncilor de risc de investiții, dar care presupun și necesită perioade lungi de timp de 2-4 ani.</p> <p>Se pot menționa câteva exemple de abordări complexe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Constituirea unor structuri de finanțare complexe, cunoscute ca structuri SINDICALIZATE, cu 3-5 bănci comerciale străine, 1-3 bănci comerciale locale, care împreună în cele mai recente cazuri se sindicalizează sub umbrela BERD și cu participarea unor instituții de finanțare internaționale ca de exemplu IFC, la care se adaugă instituții de asigurări de tip COFASSE, HERMES, ESGD, EXIMBANK. Scopul lor este împărțirea riscului pe mai mulți participanți la sindicalizare. Fiecare din acești participanți au nevoie de propriile diligențe legate de proiect, care sunt mari consumatoare de timp. - Volatilitatea pieței energiei electrice, este percepută de finanțatori ca un factor de discountare negativă asupra veniturilor proiectate prin planul de afaceri și asupra randamentelor investițiilor. Din acest motiv se cere investitorilor ca înainte de aprobarea finanțării să obțină instrumente de garantare a preturilor de vânzare a energiei electrice produse pe termen lung de 10-15 ani (egal cu perioada de creditare), Instrumentele practicate sunt: PPA sau CfD. Toate aceste aranjamente necesită timpuri foarte lungi. - Finanțatorii cer ca investitorii să susțină cu capital propriu investițiile, mai mare decât la structurile tradiționale, mergând până la 40-50% ca o contribuție directă a investitorilor. - Complexitatea reglementărilor din domeniul energiei, presupune analize complexe din partea finanțatorilor, societăților internaționale de audit, care să ducă la o evaluare de risc de piață acceptabilă. Toate aceste analize presupun timpuri foarte îndelungate. <p>În prezent, instabilitatea politică mondială determinată de războiul din Zona Golfului Persic, este un factor agravant care conduce la reținerea finanțatorilor în a se angaja în proiecte de anvergură. De la începutul războiului se cer dobânzi mai mari și noi garanții din partea utilizatorilor.</p> <p><u>MECANISMELE DE AVIZARE DE CĂTRE AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ȘI AUTORITATEA DE MEDIU.</u></p> <p>Urmare a Directivei UE privind scurtarea și urgentarea procesului de aprobare a construirii de proiecte de producere de energie regenerabilă, Guvernul României a aprobat Ordonanța de Urgență nr. 31/2025, privind unele măsuri pentru simplificarea procedurilor în domeniul urbanismului și construcțiilor și accelerarea investițiilor, introducând institutia aprobării tacite, dacă avizele solicitate de utilizatori nu sunt obținute în termen de 15-30 de zile de la data cererii.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Se constata ca unele termene, din Ordonanta de Urgenta nr. 31/2025 sunt excamotate de unele institutii din Romania, impiedicand obtinerea autorizatiilor de construire in intervalul de 12 luni de la contractul de racordare si 18 luni de la data ATR. Se dau 2 exemple, care depasesc cu mult termenele din OUG 31/2025, ajungandu-se la termene foarte lungi de avizare/aprobare.</p> <p>- AVIZUL AUTORITATII AERONAUTICE CIVLE (AACR).</p> <p>AACR a emis Decizia Directorului General nr. D 74/2026 ”Regulament de programare online pentru depunerea documentațiilor” care stabileste ca utilizatorii pot depune documentatia de avizare doar in baza unei programari aprobate anterior de AACR. Programarile se fac doar online.</p> <p><u>Termenele de depunere aprobate in prezent de AACR sunt de 10-12 luni.</u> In plus AACR nu isi asuma nici un fel de termene de analiza si aprobare.</p> <p>Se apreciaza ca procesul de avizare final poate ajunge la 12-18 luni. <u>Aceasta abordare reprezinta o escamotare a prevederilor OUG 31/2025.</u></p> <p>Procedura de aprobare de mediu a ramas neschimbata. Termenele de obtinere a aprobarilor/acordurilor de mediu depasesc 18 luni, termen in care nu este cuprinsa perioada de Monitorizarea de Mediu care precede procedura de aprobare efectiva si care are nevoie de o perioada minima de monitorizare in locatie, de 24 de luni!</p> <p><u>CONCLUZIE GENERALA</u></p> <p>Credem ca atragerea de investitori in Romania in sectorul productiei de energie regenerabila, cu participari de capital importante este un proces competitiv in care statele se concureaza prin sisteme de reglementari si garantii atractive si adecvate realitatilor geopolitice din prezent. Contextul geopolitic actual a dus la restrangerea capitalurilor. Romania poate fi competitiva pentru atragerea investitorilor si capitalurilor in conditiile unui cadru de reglementari adecvat si atractiv.</p> <p>Cadrul de reglementari din Romania, reprezentat in principal de Legea Energiei si de Ordinul 59/2013 cu modificarile ulterioare, este bine structurat si de natura sa atraga investitii in productia de energie electrica regenerabila.</p> <p>Propunerile de modificare a proiectului de ordin ANRE, formulate de grupul nostru de firme prin prezenta, au la baza input-uri din partea investitorilor care apreciaza ca prin aprobarea propunerilor facute de semnatarii acestei adrese, se asigura o mai buna corelare cu contextul geo-politic actual si cu procedurile de aprobare a finantarilor si obtinere a avizelor aplicabile in Romania.</p> <p>NOTA</p> <p>Pentru a raspunde efectelor geo-strategice grave generate de conflictul din Orientul Mijlociu, Guvernul Spaniol a luat masuri de stimulare a investitiilor din domeniul energiei regenerabile adoptand Decretul Regal Lege 7/26.03.2026, al carui text original tradus in limba romana este anexat la prezenta.</p> <p>Anexam si un comentariu de analiza facut de experti consultanti. Scopul principal al Decretului, este, sa stimuleze, sa sustina si sa faca mai atractiva piata Spaniei pentru investitii in productia de energie regenerabile, printr-un complex de masuri ca:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>❖ Reajustarea etapelor administrative și prelungirea termenelor limită pentru proiectele de energie regenerabilă. Astfel etapele limită pentru autorizațiile de acces și conectare la cerere, Articolul 25 din RDL 712026 permit instalațiilor cu autorizații de acces și conectare emise după 27 decembrie 2013 să solicite o prelungire a termenului limită pentru a cincea etapă, stabilind 31 decembrie 2030 ca dată limită.</p> <p>❖ Suspendarea automată a termenelor în cazul măsurilor provizorii ori de câte ori sunt în vigoare măsuri precautionale - administrative sau judiciare care suspendă valabilitatea autorizațiilor de proiect și până la ridicarea acestor măsuri precautionale.</p>		
<p><u>LEONIDAS ENERGY INVESTMENT S.R.L.</u></p> <p>1. Corelarea termenelor de obținere a autorizației de înființare cu autorizația de construire</p> <p>Proiectul de Ordin propune termene fixe de 12/18 luni pentru obținerea autorizației de înființare corelate cu încheierea contractului de racordare/ emiterea avizului tehnic de racordare. Aceasta perspectiva tine cont doar de autorizarea proiectului din punct de vedere al racordării la rețea. Insa, aceasta corelare nu tine seama de numeroasele situatii intalnite in practica in care autorizarea din punct de vedere urbanistic este substantial ingreunata/intarziata – fapt care a fost luat in considerare la ultima modificare a Regulamentului de racordare cand, in mod correct, s-a permis extinderea termenului de obtinere a autorizatiei de construire cu inca 12 luni (corelat cu plata unei garantii suplimentare de 5%). Nu mai reiteram aici exemple in acest sens intalnte in proiectele noastre (legate de avizele de scoatere din circuitul agricol ale Organizatiilor Utilizatorilor de Apa pentru Irigatii, Comisia Nationala de Arheologie – in cazul suspiciunilor de obiective arheologice, Autoritatile Bazinale de Apa – in cazul suspiciunilor de inundabilitate, etc). Insa tocmai fiindca ANRE a manifestat intelegerea completa a acestor obstacole care fac ca obtinerea autorizatiei de construire sa se poata prelungi semnificativ peste 18 luni de la emiterea ATR-ului sau 12 luni de la incheierea contractului de racordare, credem că obținerea autorizației de înființare ar trebui corelată cu obținerea autorizației de construire.</p> <p>De mentionat este faptul ca de la obtinerea autorizatiei de construire (practic, momentul confirmarii proiectului din punct de vedere permitting/ autorizare), investitorul incepe discutiile de finantare cu o institutie finantatoare in vederea obtinerii imprumutului necesar construirii proiectului. Aceste discutii (emiterea unei oferte non-binding, due diligence-ul bancii, negocierea contractului de finantare) dureaza in medie peste 10 luni (chiar si in situatiile in care exista un PPA aferent proiectului respectiv). Obtinerea finantarii este necesara pentru luarea deciziei de investitie specific proiectului respectiv / comiterea fondurilor necesare proiectului.</p> <p>Avand in vedere cele de mai sus, va propunem - mentinand cele 18 luni de la emiterea ATR pentru obținerea autorizației de construire (cu posibilitatea de extindere cu 12 luni a acestui termen contra unei garantii suplimentare) - autorizatia de înființare sa fie obtinuta in termen de 10 luni de la emiterea autorizatiei de construire.</p>		
<p><u>SC Full Circle Brands SRL</u></p> <p>II.1. Retroactivitatea obligației privind autorizația de înființare</p> <p>Art. IV alin. (3) din proiectul de ordin impune utilizatorilor care au încheiat deja contracte de racordare anterior intrării în vigoare a ordinului — inclusiv celor care și-au onorat integral obligațiile financiare față de operatorul de rețea —</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>obligăția de a obține autorizația de înființare în cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a ordinului, sub sancțiunea încetării de drept atât a ATR-ului, cât și a contractului de racordare, cu executarea garanției financiare constituite. Această dispoziție ridică o problemă de compatibilitate cu principiul neretroactivității actului normativ, consacrat la art. 15 alin. (2) din Constituția României, și cu principiul securității juridice, recunoscut constant în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (inter alia, hotărârea în cauza C-212/80, Meridionale) și aplicat de instanțele naționale.</p> <p>La momentul constituirii garanției financiare și al semnării contractului de racordare, utilizatorul a acționat în baza unui cadru legal în vigoare care nu condiționează menținerea ATR-ului de obținerea autorizației de înființare într-un termen determinat impus ulterior prin modificare normativă. Introducerea retroactivă a acestei condiții de valabilitate alterează în mod esențial echilibrul raportului juridic deja constituit.</p> <p>Propunem, în spiritul protejării principiului încrederii legitime, ca termenul prevăzut la Art. IV alin. (3) să fie recalibrat în funcție de stadiul efectiv de avansare al proiectului, sau cel puțin să fie instituit un mecanism de evaluare individuală care să permită ANRE să constate, pe baza unor criterii obiective, că un proiect se află în dezvoltare activă.</p> <p>II.2. Proportionalitatea mecanismului de sancționare automată</p> <p>Proiectul de ordin prevede că neobținerea autorizației de înființare în termenul stabilit produce, de drept și automat, trei efecte simultane și iremediabile: (i) încetarea valabilității ATR-ului, (ii) încetarea de drept a contractului de racordare și (iii) executarea garanției financiare. Principiul proporționalității — consacrat la art. 5 alin. (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, preluat în jurisprudența Curții Constituționale a României și aplicabil actelor normative secundare emise de autoritățile de reglementare — impune ca mijloacele utilizate să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit.</p> <p>În absența oricărei proceduri contradictorii prealabile, a oricărui termen de remediere sau a oricărei posibilități de notificare și regularizare, sancțiunea automată triplă aplicată unui participant care a investit resurse financiare semnificative în proiect poate depăși pragul de proporționalitate față de obiectivul disciplinării pieței.</p> <p>Propunem introducerea unei proceduri de notificare prealabilă prin care operatorul de rețea să avertizeze utilizatorul cu cel puțin 60 de zile înainte de producerea efectelor de drept, permițând astfel atât remedierea situației, cât și contestarea administrativă înainte ca drepturile să fie stinse irevocabil. Un model similar există în practica ANRE în materia suspendării licențelor de furnizare.</p> <p>II.3. Termenul de 12 luni — adecvare la realitatea procesului de autorizare</p> <p>Procedura de obținere a autorizației de înființare pentru o capacitate energetică de tipul BESS cu putere instalată de peste 1 MW presupune elaborarea unei documentații tehnice complexe, depunerea și înregistrarea dosarului la ANRE, parcurgerea termenelor legale de analiză și, frecvent, completări solicitate de autoritate. Durata realistă a acestui proces, în condițiile actuale ale capacității administrative a ANRE, depășește adesea termenul de 12 luni.</p> <p>Este esențial de subliniat că o parte a acestui termen nu este controlabilă de investitor, ci depinde de ritmul de procesare al instituției. A imputa investitorului întâzieri generate de capacitatea administrativă a autorității de reglementare și a sancționa această situație cu pierderea drepturilor dobândite contravine principiului bunei administrări consacrat la art. 41 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Propunem ca termenul de 12 luni să fie suspendat de drept pe durata procesării dosarului de autorizație de înființare la ANRE, de la data înregistrării dosarului complet până la emiterea deciziei ANRE, astfel încât întârzierile instituționale să nu fie imputate solicitantului.</p> <p>II.4. Proiectele în curs de tranzacție — un caz neacoperit de ordinul draft</p> <p>Un segment important al investițiilor energetice serioase în România se realizează prin structuri de tip M&A, în care un proiect aflat în stadiu avansat de dezvoltare este transferat de la echipa de origination către un investitor financiar sau strategic cu capacitate de execuție și finanțare. Aceasta este o practică standard în industria BESS la nivel european.</p> <p>Proiectul de ordin nu conține nicio prevedere referitoare la proiectele aflate în curs de tranzacție. Această lacună creează o fereastră de vulnerabilitate structurală: în intervalul dintre semnarea documentelor preliminară de tranzacție și finalizarea transferului, vânzătorul nu poate obține autorizația de înființare în numele noului titular, iar cumpărătorul nu deține încă proiectul. Termenul curge, fără ca niciuna dintre părți să poată acționa.</p> <p>Propunem reglementarea expresă a acestui caz prin introducerea unui mecanism de suspendare documentată a termenului pentru proiecte cu tranzacție activă — justificată prin existența unui acord de tranzacție semnat între părți — pe o perioadă rezonabilă, de exemplu 6 luni, suficientă pentru finalizarea procesului de due diligence și a formalităților de transfer.</p> <p>III. PROPUNERI CONCRETE DE MODIFICARE</p> <p>Sintetizând observațiile de mai sus, propunem autorității de reglementare să analizeze introducerea următoarelor ajustări în forma finală a ordinului:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recalibrarea termenului prevăzut la Art. IV alin. (3) sau instituirea unui mecanism de evaluare individuală bazat pe criteriile obiective de avansare a proiectului (capital angajat, documentație tehnică elaborată, contracte cu furnizori sau EPC). • Introducerea unei proceduri de notificare prealabilă cu termen de remediere de minimum 60 de zile, înainte de producerea automată a efectelor de drept prevăzute la Art. IV alin. (4). • Suspendarea de drept a termenului de obținere a autorizației de înființare pe durata procesării dosarului de autorizare la ANRE, de la data depunerii dosarului complet. • Reglementarea expresă a situației proiectelor aflate în curs de tranzacție M&A activă documentată, cu posibilitatea suspendării termenului pe perioada cuprinsă între semnarea acordului de tranzacție și finalizarea transferului. <p>IV. CONCLUZIE</p> <p>Sușinem obiectivul ANRE de a elibera coada de interconectare de proiectele fără substanță. O piață disciplinată este în interesul tuturor participanților serioși. Solicităm însă ca instrumentele alese să fie calibrate astfel încât să atingă cu precizie ținta dorită — proiectele speculativ înregistrate, fără angajament financiar real — fără a afecta proiectele cu capital angajat, documentație avansată și intenție certă de realizare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Adresăm prezentele observații în spirit de colaborare și solicităm respectuos ANRE să le ia în considerare în procesul de definitivare a formei finale a ordinului. Suntem disponibili pentru orice clarificări suplimentare și ne exprimăm disponibilitatea de a participa la orice consultare tehnică organizată de autoritate pe această temă.</p>	
<p><u>DACOM IMPEX SRL</u></p> <p>1. În situația în care în Avizul Tehnic de Racordare (ATR) se menționează soluția de racordare prin cablu într-o stație de transformare existentă, autorizația de bransament sau autorizația de construire pentru bransament pentru traseul cablului de racord dintre terenul utilizatorului și terenul stației de transformare existente să facă parte din documentele necesare la semnarea Contractului de Racordare. Motivație: Proiectele care au Contract de Racordare dar nu au autorizația de bransament pentru traseul cablului de record pot bloca proiectele care au autorizația de bransament pentru traseul cablului de racord.</p>		
<p><u>DACOM IMPEX SRL</u></p> <p>2. Prevederile Ordinului nu se aplica pentru locurile de consum cu puteri mai mari de 50 MW. Motivație: Proiectele pentru locuri de consum cu puteri mai mari de 50 MW nu trebuie descurajate ci chiar încurajate.</p>		
<p><u>DACOM IMPEX SRL</u></p> <p>3. Pentru proiectele care au soluția de racordare prin extinderea stației de transformare existente, terenul necesar extinderii stației de transformare poate fi de tip servitute cu preempțiune de cumpărare în favoarea operatorului de transport/distribuție. Motivație: Transferul proprietății terenului necesar extinderii stației de transformare poate conduce la durate de timp semnificative. Propunerea nu afectează niciun drept de utilizare, acces etc. al operatorului de transport/distribuție pentru instalația care va fi amplasată pe respectivul teren.</p>		
<p><u>Transelectrica</u></p> <p>1. Întăririle de rețea identificate în urma analizei de sistem realizate la PIF pentru teste și probe vor fi menținute pe întreaga durată de viață a centralelor.</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>2. Regimul de proprietate al terenurilor aferente lucrărilor de întărire specifice (inclusiv lucrările dintre punctul de racordare și punctul de delimitare, terenul necesar pentru extindere stație existentă) trebuie să fie de tip proprietate și nu suprafață, la momentul semnării contractului de racordare, pentru a permite transferul acestuia în patrimoniul operatorului de rețea.</p> <p>3. Eliminarea tarifului de indici aplicat lucrărilor de întărire, întrucât acesta nu reflectă în mod constant costuri reale sau beneficii directe pentru instalațiile electrice sau pentru utilizatori.</p> <p>4. Să se precizeze în regulament că, în cazul prelungirii contractului de racordare, dacă utilizatorul nu depune cererea și documentele necesare cu cel puțin 30 de zile înainte de expirare, proiectul se clasează.</p> <p>5. Să se precizeze în regulament că modificarea sau prelungirea contractului de racordare poate fi realizată de cel mult două ori, cu constituirea garanției aferente, iar la încheierea actelor adiționale la contractele de racordare, utilizatorii trebuie să prezinte dovada achitării a cel puțin 25% din valoarea echipamentelor (conform contractelor de achiziție) sau dovada realizării a minimum 10% din lucrările instalațiilor de utilizare.</p> <p>6. Prin proiectul de ordin se prevede că utilizatorul are obligația de a obține autorizația de înființare aferentă capacității de producere a energiei electrice, inclusiv pentru cogenerare și pentru instalațiile de stocare la locul de producere/consum, în termen de cel mult 12 luni de la încheierea contractului de racordare și 18 luni de la emiterea avizului tehnic de racordare. Să se precizeze în regulament dacă această prevedere se aplică și avizelor tehnice de racordare și contractelor de racordare emise anterior intrării în vigoare a prezentului ordin.</p> <p>7. Să se precizeze în regulament modul în care lucrările de întărire incluse în planul de dezvoltare al operatorului de rețea pot fi realizate de un utilizator din fonduri proprii, la solicitarea acestuia.</p> <p>8. Considerăm necesară constituirea, de către utilizatori, a unei garanții exprimate pe MW la momentul depunerii cererii de alocare a capacității. Această măsură se justifică prin faptul că, potrivit prevederilor din</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>Metodologia privind alocarea capacității rețelei electrice pentru racordarea locurilor de producere a energiei electrice aprobată prin Ordinul ANRE nr. 53/2024, garanția este constituită abia în etapa a doua, existând astfel posibilitatea ca unii utilizatori să se retragă ulterior depunerii cererii de alocare. În aceste condiții, recalcularea capacității solicitate poate conduce la rezultate nerealiste privind lucrările de întărire necesare.</p>		
<p><u>ALRO</u></p> <p>Referitor la pct. 3. <i>La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:</i></p> <p>Majorarea de patru ori a garanției financiare de la 5% la 20% din valoarea tarifului de racordare pentru proiectele care depășesc 1 MW, riscă să afecteze negativ dinamica investițională într-un sector strategic pentru economia națională. Această măsură introduce o presiune suplimentară asupra capitalului de lucru al investitorilor, într-un moment în care România își asumă, la nivel european, accelerarea tranziției energetice și creșterea capacităților de producție din surse regenerabile.</p> <p>În contextul competitiv regional, pentru atragerea capitalului în sectorul energetic, impunerea unui astfel de nivel al garanțiilor poate diminua competitivitatea României și poate încetini progresul privind securitatea energetică și tranziția verde.</p> <p>În acest context, considerăm necesară o analiză suplimentară a acestui punct și menținerea procentului actual de 5% pentru garanția financiară, astfel încât măsurile de reglementare să sprijine obiectivele strategice ale României în domeniul energiei și să mențină atractivitatea mediului investițional.</p> <p>Referitor la pct. 5. <i>La articolul 36, după alineatul (5¹), se introduc două noi alineate, alineatele (5²) și (5³) cu următorul cuprins:</i></p> <p>Considerăm că această obligație suplimentară poate avea un impact negativ asupra calendarului de dezvoltare a proiectelor, întrucât:</p> <ul style="list-style-type: none"> • necesitatea obținerii autorizației de înființare într-un stadiu atât de timpuriu poate genera întârzieri semnificative, mai ales pentru proiectele complexe (energie regenerabilă, stocare, sisteme hibride etc); • instituțiile de finanțare solicită, de regulă, atingerea unor etape tehnice, comerciale și de racordare înainte de aprobarea finanțării. Impunerea unei autorizații suplimentare înainte de aceste etape poate duce la blocaje în procesul de finanțare și, implicit, la întârzierea investițiilor în noi capacități de producere și stocare; <p>Atragem atenția asupra faptului că obligația de a obține autorizația de înființare și autorizația de construire, coroborată cu păstrarea termenelor actuale, respectiv până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai târziu de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare, poate conduce, în practică, la situații în care proiectele se vor afla la limita încadrării în aceste termene, cu un risc real de depășire a acestora din cauze independente de utilizator.</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>Referitor la pct. IV Pentru a nu impacta implementarea proiectelor care au ajuns la un grad ridicat de maturitate și, implicit, încetini progresul României în atingerea țintelor de securitate energetică și tranziție verde, propunem ca orice completare sau modificare prevăzută la art. IV. din proiectul de ordin, să se aplice utilizatorilor care nu au demarat procedura de obținere a Avizului Tehnic de Racordare, acesta abordare fiind în concordanță cu cea adoptată la emiterea Ordinului 79 / 16 decembrie 2025 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 53/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind alocarea capacității rețelei electrice pentru racordarea locurilor de producere a energiei electrice, precum și pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui ANRE din domeniul racordării utilizatorilor la rețeaua electrică de interes public.</p>		
<p><u>Cătălin Chimirel</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La verificarea condițiilor de sistem, se vor păstra doar întăririle de rețea identificate în urma analizei de sistem realizate la PIF pentru teste și probe, care vor fi menținute pe întreaga durată de viață a centralelor. 2. Regimul de proprietate al terenurilor aferente lucrărilor de întărire specifice (inclusiv lucrările dintre punctul de racordare și punctul de delimitare, terenul necesar pentru extindere stație existentă) va fi de tip proprietate (nu suprafață). Dovada proprietății va fi prezentată cel mai târziu la momentul punerii în funcțiune, pentru a permite transferul acestuia în patrimoniul operatorului de rețea. 3. Se va elimina tariful de indici aplicat lucrărilor de întărire, întrucât acesta se reflectă eronat în costurile sau beneficiile directe pentru instalațiile electrice sau pentru utilizatori. 4. Se va preciza în regulament că modificarea sau prelungirea contractului de racordare poate fi realizată de cel mult două ori, cu constituirea garanției aferente. În actele adiționale la contractele de racordare, utilizatorii vor prezenta dovada achitării a 20% din valoarea echipamentelor (conform contractelor de achiziție) sau dovada realizării a 10% din lucrările instalației de utilizare. (...) 6. Pentru terenul aferent instalațiilor de utilizator, se va prezenta dovada dreptului de uz al terenului cel puțin până la data PIF, prin drept de uz înțelegând și situația unui contract de suprafață cel puțin până la deschiderea garanției de ATR, cu drept de extindere a contractului de suprafață pe durata de viață a centralei. 7. Se va clarifica modul în care lucrările de întărire incluse în planul de dezvoltare al operatorului de rețea pot fi realizate de un utilizator (dacă acesta dorește) din fonduri proprii. 		
<p><u>GREENOLT POWER SRL</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regimul de proprietate al terenurilor aferente lucrărilor de întărire specifice (inclusiv lucrările dintre punctul de racordare și punctul de delimitare, terenul necesar pentru extindere stație existentă) va fi de tip proprietate (nu suprafață). Dovada proprietății va fi prezentată cel mai târziu la momentul punerii în funcțiune, pentru a permite transferul acesteia în patrimoniul operatorului de rețea. 2. Pentru terenul aferent instalațiilor de utilizator, se va prezenta dovada dreptului de uz al terenului cel puțin până la data PIF, prin drept de uz înțelegând și situația unui contract de suprafață cel puțin până la deschiderea garanției de ATR, cu drept de extindere a contractului de suprafață pe durata de viață a centralei. 		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>3. Se va preciza că modificarea sau prelungirea contractului de racordare poate fi realizată de cel mult două ori, cu constituirea garanției aferente. In actele adiționale la contractele de racordare, utilizatorii vor prezenta dovada achitării a 20% din valoarea echipamentelor (conform contractelor de achiziție) sau dovada realizării a 10% din lucrările instalației de utilizare.</p> <p>4. La verificarea condițiilor de sistem, se vor mentine doar întăririle de rețea identificate în urma analizei de sistem realizate la etapa de PIF pentru teste și probe, si apoi vor fi menținute pe durata de viață a centralelor.</p>	
	<p><u>GENESIS PARTNERS SRL</u></p> <p>(...) în calitate de (i) titular al unui contract de racordare pentru un parc fotovoltaic de 237 MW capacitate de producție și 600 MWh capacitate de stocare, amplasat pe o suprafață de aproximativ 250 ha, compusă din peste 220 de imobile și drumuri, (ii) precum și în calitate de beneficiar al unei finanțări nerambursabile în valoare de aproximativ 15,4 milioane EUR, finanțare care s-a aprobat în cadrul Programului Fondul pentru Modernizare (cod SMIS 324390), respectiv în calitate de parte interesată în dezvoltarea proiectelor de energie regenerabilă cu stocare, și respectiv persoană afectată în cazul impunerii unor termene inaplicabile sau nerealiste, ori chiar imposibil de realizat în anumite cazuri concrete precum cel menționat mai sus.</p> <p>vă transmitem, prin prezenta:</p> <p>MEMORIU privind caracterul inaplicabil și inoportun al termenului de 12 luni pentru obținerea Autorizației de Înființare în contextul blocajelor administrative generate de cadastrarea sistematică prin care formulez următoarele obiecții critice față de propunerea de instituire a unui termen de maximum 12 luni pentru obținerea Autorizației de Înființare (AI) de la semnarea Contractului de Racordare, solicitând să se renunțe la impunerea unui astfel de termen sau, în subsidiar, să se coreleze acest termen cu momentul declarării începerii lucrărilor de construire.</p> <p>1. Imposibilitatea obiectivă a elaborării Documentației Tehnice (PT)</p> <p>Conform cerințelor prevăzute în Regulamentul de autorizare, solicitantul trebuie să prezinte detalii tehnice care să confirme fezabilitatea proiectului. În cazul proiectului dezvoltat pe raza UAT Sântana de Mureș, ne confruntăm cu o situație de forță majoră administrativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Repoziționarea Terenurilor: Lucrările de cadastrare sistematică aflate în curs implică modificări ale limitelor de proprietate, repoziționări de parcele și reconfigurări ale drumurilor de acces/interioare. • Consecință: Atât timp cât geometria terenului nu este definitivă (prin recepția finală a cadastrului de către OCPI Mureș), este tehnic imposibilă finalizarea Proiectului Tehnic (PT) și a Detaliilor de Execuție (DDE). Orice modificare a limitelor cadastrale, chiar și cu câțiva metri, invalidează amplasamentul structurilor fotovoltaice și al unităților de stocare, făcând imposibilă obținerea avizelor necesare pentru AI. <p>2. Blocajul în obținerea Finanțării Proiectului</p> <p>Termenul de 12 luni ignoră mecanismele de creditare bancară și de atragere a investițiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nicio instituție financiară nu aprobă deblocarea fondurilor pentru un proiect a cărui bază funciară este incertă. • Fără un extras de Carte Funciară actualizat conform noilor măsurători sistematice, investitorul nu poate face dovada deplină a dreptului de folosință necesar pentru obținerea Autorizației de Construire, act care stă la baza emiterii Autorizației de Înființare. 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>• Concluzie: Termenul propus sancționează investitorul pentru întârzieri care aparțin exclusiv autorităților statului (ANCPI/OCPI), încălcând principiul securității juridice și al previzibilității economice.</p> <p>3. Lipsa de oportunitate/caracterul nerealist/Ineficacitatea termenului de 12 luni raportată la complexitatea proiectelor cu stocare</p> <p>Proiectul din Sântana de Mureș include componenta de stocare, care necesită avize specifice suplimentare (ex: securitate la incendiu - ISU, mediu).</p> <p>• Obținerea acestor documente este condiționată de stabilitatea soluției tehnice.</p> <p>• Impunerea unui termen arbitrar de 12 luni, într-un context în care procedurile de cadastrare sistematică pot dura peste 24 de luni, transformă procesul de autorizare într-o barieră insurmontabilă, ducând la pierderea nejustificată a ATR-urilor și a garanțiilor financiare constituite.</p> <p>4. Propunere de renunțarea sau modificare cu privire la termenul de 12 luni</p> <p>Având în vedere imposibilitatea obiectivă de respectare a termenului în anumite situații independente de voința investitorilor, solicităm revizuirea dispozițiilor propuse după cum urmează:</p> <p>(i) În principal, eliminarea termenului fix de 12 luni pentru obținerea Autorizației de Înființare, acesta nefiind corelat cu realitățile administrative și tehnice ale dezvoltării proiectelor de energie regenerabilă, mai ales al celor complexe sau de mari dimensiuni;</p> <p>(ii) În subsidiar, instituirea unei excepții exprese de la aplicarea termenului pentru proiectele al căror amplasament face obiectul unor proceduri de înregistrare sistematică a cadastrului sau al altor proceduri administrative care afectează stabilitatea juridică a terenurilor;</p> <p>(iii) În terțiar, reformularea dispozițiilor în sensul:</p> <p>„Termenele prevăzute pentru obținerea Autorizației de Înființare nu încep să curgă sau, după caz, se suspendă de drept pe durata existenței unor impedimente obiective, independente de voința solicitantului, inclusiv în situația în care amplasamentul proiectului face obiectul unor lucrări de înregistrare sistematică a cadastrului.</p> <p>Termenul începe să curgă sau își reia cursul la data stabilizării situației juridice a terenurilor, respectiv la înscrierea definitivă în Cartea Funciară a noii geometrii.</p> <p>Alternativ, termenul de prezentare a Autorizației de Înființare se corelează cu momentul declarării începerii lucrărilor de construire, conform Legii nr. 50/1991.”</p> <p>În cazul în care se va trece peste aceste propuneri, solicităm elaborarea unor modificări care să răspundă situației mai sus indicate, cum ar fi prelungirea termenului și stabilirea unui alt moment de la care începe să curgă corelat cu lucrările de construire (precum ar fi data începerii lucrărilor de construire) sau alte remedii corespunzătoare.</p> <p>Justificare finală:</p> <p>Mentținerea termenului de 12 luni în forma propusă este de natură să genereze consecințe sistemice grave, constând în anularea unui număr semnificativ de proiecte aflate într-un stadiu avansat de dezvoltare, nu ca urmare a lipsei de diligență a investitorilor, ci exclusiv pe fondul disfuncționalităților administrative privind finalizarea procedurilor de înregistrare sistematică a proprietăților.</p> <p>O asemenea reglementare determină transferul nejustificat al riscului administrativ asupra investitorilor, generând prejudicii semnificative constând, fără a se limita la, pierderea garanțiilor financiare constituite, blocarea sau</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>retragerea finanțărilor atrase, inclusiv a celor nerambursabile, precum și compromiterea unor investiții de amploare aflate în faze avansate de dezvoltare.</p> <p>În mod corelativ, adoptarea unei asemenea măsuri este susceptibilă să declanșeze un număr semnificativ de litigii, atât în contencios administrativ, având ca obiect anularea actelor emise în temeiul unei reglementări inaplicabile în practică, cât și în materie civilă, în cadrul circuitului contractual, prin antrenarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate investitorilor și partenerilor contractuali.</p> <p>În aceste condiții, se impune intervenția autorității de reglementare în vederea corectării textului normativ, întrucât menținerea acestuia în forma actuală este susceptibilă să conducă la blocarea investițiilor strategice în sectorul energiei regenerabile și, implicit, la compromiterea capacității României de a-și îndeplini obligațiile asumate în materie de decarbonare prin PNRR și PNIESC.</p> <p>În consecință, solicităm în mod expres revizuirea dispozițiilor propuse, în sensul introducerii unor mecanisme adecvate de suspendare sau corelare a termenelor, astfel încât acestea să reflecte realitățile obiective ale proceselor administrative incidente și să evite generarea unui val de litigii și prejudicii în circuitul civil.</p>	
	<p><u>S.C. NORD WIND POWER S.A.</u></p> <p>1. Problema efectului retroactiv (argument principal)</p> <p>Considerăm că prevederile referitoare la aplicarea noilor reguli asupra proiectelor deja inițiate generează un efect de retroactivitate improprie, contrar principiilor fundamentale de drept.</p> <p>În dreptul românesc și european sunt relevante principiul neretroactivității actelor normative, principiul securității raporturilor juridice precum și principiul protecției încrederii legitime. Aceste principii sunt consacrate în jurisprudența Curții Constituționale a României și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.</p> <p>Astfel, în conformitate cu art. 15 alin. (2) din Constituția României, „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”. Acest principiu fundamental al neretroactivității actelor normative interzice aplicarea unor reglementări noi unor situații juridice născute anterior intrării lor în vigoare.</p> <p>În contextul de față, aplicarea noilor condiții privind racordarea și participarea la mecanismul de alocare prin licitație unor proiecte deja inițiate reprezintă o încălcare a acestui principiu constituțional, întrucât modifică în mod substanțial regimul juridic aplicabil unor raporturi juridice aflate în curs de desfășurare.</p> <p>Deși reglementarea nu operează formal retroactiv, aceasta produce, cu siguranță, efecte retroactive, întrucât:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modifică regulile aplicabile unor proiecte deja inițiate; • introduce condiții suplimentare pentru continuarea acestora; • afectează investiții realizate în baza cadrului normativ anterior. <p>2. Contradicția dintre scopul declarat și efectele reale ale reglementării</p> <p>Potrivit referatului de aprobare, scopul reglementării este utilizarea eficientă a capacității rețelelor, eliminarea proiectelor neviabile, precum și facilitarea dezvoltării proiectelor cu grad ridicat de realizare. Totodată, ANRE arată că dorește ”facilitarea dezvoltării proiectelor eneregetice viabile”.</p> <p>Cu toate acestea însă, reglementarea afectează în mod direct și proiectele viabile aflate în stadii avansate de dezvoltare, care au angajat deja costuri semnificative și respectă cadrul legal existent la momentul inițierii.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Prin urmare, există o discrepanță evidentă între scopul declarat și efectele reale ale măsurii.</p> <p>3. Problema condiționării de ATR și factori necontrolabili Reglementarea condiționează menținerea regimului juridic anterior de finalizarea studiilor de soluție și emiterea ATR într-un termen limită. Or, ATR-ul este emis în cadrul unui proces administrativ complex, dependent de operatorii de rețea și de OTS. Termenul impus pentru emitere este dependent de capacitatea administrativă și tehnică a operatorilor de rețea, nefiind sub controlul solicitantului, ceea ce transformă această condiție într-un criteriu arbitrar de selecție. Astfel, această abordare transferă în mod cât se poate de clar riscul administrativ asupra investitorului, creează tratamente diferențiate între proiecte similar și introduce un criteriu arbitrar, necorelat cu viabilitatea economică reală a proiectului.</p> <p>4. Impactul asupra finanțării și comportamentului investitorilor Proiectele energetice sunt dezvoltate pe baza unor structuri financiare complexe, implicând bănci, fonduri de infrastructură și investitiro strategici. În contextul actual geopolitic și financiar, caracterizat de incertitudine (inclusiv efectele conflictelor regionale), stabilitatea acdrului de reglementare este esențială. În mod concret, introducerea unei obligații suplimentare cu termen foarte scurt pentru proiecte aflate deja într-un stadiu avansat generează incertitudine juridică semnificativă, care poate afecta procesul de finanțare și poate determina amânarea sau abandonarea unor investiții majore în sectorul energetic. Această consecință contrazice chiar obiectivul declarat al ANRE de stimulare a proiectelor viabile. Instituțiile finanțatoare evaluează în mod critic stabilitatea cadrului de reglementare, orice modificare semnificativă în cursul dezvoltării proiectului fiind tratată ca risc major.</p> <p>5. Corelarea deficitară cu regimul autorizației de înființare Referatul de aprobare justifică introducerea obligației de obținere a autorizației de înființare ca mecanism de selecție a proiectelor viabile economic. În parctică însă, obținerea autorizației de înființare este condiționată de existența unui proiect finanțabil iar finanțarea este condiționată de stabilitatea cadrului de reglementare și de predictibilitatea accesului la rețea. Se creează un cerc vicios:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fără predictibilitate → nu există finanțare • fără finanțare → nu se obține autorizația • fără autorizație → proiectul este eliminat <p>Această situație contravine logicii economice și obiectivelor reglementării.</p> <p>6. Încălcarea cadrului legal național și european Conform Legii nr. 123/2012, cadrul de reglementare trebuie să asigure predictibilitate, să asigure protecția investițiilor bîn sectorul energetic și să încurajeze dezvoltarea capacităților de producție. Aceste principii nu au caracter pur teoretic, ci constituie premisele esențiale pentru realizarea efectivă a investițiilor în infrastructura energetică, care presupun cicluri lungi de dezvoltare, costuri ridicate și dependență de finanțări externe.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>De asemenea, la nivel european, Directiva (UE) 2019/944 impune stabilitate de reglementare și facilitarea investițiilor în capacități noi. În acest context, reglementările europene privind piața energiei electrice subliniază necesitatea asigurării unui cadru stabil și predictibil pentru investițiile în capacități de producție, în special în contextul tranziției energetice.</p> <p>În contextul proiectului de ordin supus dezbaterii publice, aceste principii sunt afectate în mod direct. Introducerea unor condiții suplimentare aplicabile proiectelor aflate deja în derulare – precum condiționarea contonuirii acestora de obținerea autorizației de înființare într-un termen strict sau de îndeplinirea unor etape administrative într-un calendar rigid - conduce la modificarea substanțială a cadrului investițional avut în vedere la momentul inițierii proiectelor. O astfel de intervenție normativă afectează predictibilitatea reglementării, întrucât investitorii nu mai pot anticipa condițiile aplicabile pe durata ciclului investițional. În același timp este afectată protecția investițiilor deja realizate, prin introducerea unor riscuri suplimentare care nu existau la momentul luării deciziei de investiție.</p> <p>Mai mult, în loc să faciliteze dezvoltarea capacităților noi, reglementarea riscă să genereze un efect contrar, prin descurajarea investițiilor, amânarea deciziilor de finanțare și, în unele cazuri abandonarea proiectelor. Acest efect este deosebit de relevant în cazul proiectelor de mare capacitate, care contribuie semnificativ la atingerea obiectivelor naționale și europene privind tranziția energetică. Prin urmare, deși obiectivul declarat al reglementării este creșterea eficienței utilizării rețelelor și selectarea proiectelor viabile, modul concret de implementare riscă să contravină atât cadrului legal național, cât și celui european, prin afectarea stabilității și predictibilității necesare realizării investițiilor în sectorul energetic.</p> <p>7. Impactul asupra securității energetice</p> <p>România are nevoie de capacități noi de producere a energiei, proiectele de dimensiuni mari (ex. proiecte eoliene de peste 100 MW) contribuind direct la securitatea energetică susțin obiectivele de decarbonizare și reduc dependența energetică. Proiectele de dimensiunea celui dezvoltat de compania noastră (parc eolian 130,2 MW) contribuie în mod direct la obiectivele naționale privind creșterea capacității de producție din surse regenerabile și la securitatea energetică a României.</p> <p>Blocarea sau întârzierea acestor proiecte contravine interesului public. În același timp, trebuie avut în vedere că astfel de proiecte implică procese complexe de dezvoltare, care se derulează pe perioade îndelungate și presupun investiții semnificative realizate în etape succesive. Stabilitatea cadrului de reglementare reprezintă o condiție esențială pentru finalizarea acestora. (...)</p> <p>În aceste condiții, modificarea cadrului de reglementare prin eliminarea din cadrul standard de racordare a termenului de 36 de luni pentru obținerea autorizației de înființare și reducerea acestuia la 12 luni reprezintă o intervenție majoră asupra unor proiecte aflate deja în implementare. O astfel de modificare, aplicată proiectelor în curs, ridică serioase probleme de constituționalitate, în raport cu art. 15 alin. (2) din Constituția României privind neretroactivitatea legii, întrucât afectează drepturi și situații juridice deja născute sub imperiul reglementării anterioare. (...)</p> <p>8. Observații privind proporționalitatea măsurilor</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>De și referatul de aprobare susține că măsurile respectă principiul proporționalității, în realitatea acestea se aplică nediferențiat atât proiectelor speculative, cât și a celor aflate în stadii avansate de dezvoltare afectând inclusiv investiții viabile. Totodată, nu există o perioadă de tranziție adecvată și nici mecanisme de diferențiere în funcție de stadiul proiectului deși astfel de soluții ar fi fost suficient pentru atingerea obiectivului urmărit. (...)</p> <p>9. Propuneri de modificare Pentru corectarea bacestor disfuncționalități, propunem:</p> <p>Varianta 1: ”Prevederile privind mecanismul de alocare prin licitație se aplică exclusiv utilizatorilor care vor încheia contracte de racordare ulterior intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p> <p>Varianta 2: ”Pentru utilizatorii care au deja contracte de racordare încheiate la data intrării în vigoare a prezentului ordin, termenul pentru obținerea autorizației de înființare este de minimum 36 luni.”</p> <p>10. Concluzie În forma actuală, reglementarea produce efecte echivalente retroactivității, afectează încrederea investitorilor și creează riscul blocării unor proiecte energetice strategice. Solicităm reanalizarea prevederilor și adoptarea unor soluții care să asigure predictibilitate, echitate și protejarea investițiilor în curs. În absența acestor modificări, reglementarea riscă să genereze efecte contrare celor urmărite, inclusiv descurajarea investițiilor și afectarea securității energetice. Totodată, în forma actuală aceasta creează premisele contestării actului în contencios administrativ, având în vedere impactul asupra drepturilor și intereselor legitime ale investitorilor.</p>		
<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>(...) vă rugăm să clarificați dacă prevederile proiectului de Ordin privind termenul limită aferent autorizației de înființare se aplică și proiectelor care vor dobândi drept de racordare la rețea în cadrul mecanismului de alocare de capacitate prin licitații.</p>		
<p><u>PATRES</u></p> <p>1. Aplicabilitatea propunerii de ordin</p> <p>Toate obligațiile din ordin ar trebui să se refere și la instalațiile de stocare independente de tipul “stand alone” (nu doar cele care se co-lochează la un loc de producere/consum). În prezent fenomenul de blocare al rețelei afectează inclusiv proiectele de stocare – atât de necesare pentru reducerea prețului energiei în special la orele de vârf de consum. Acest blocaj se manifestă în special în cazul centralelor existente care doresc co-locarea unor unități de stocare, care nu mai pot obține capacitate de absorbție din rețea (necesară pentru fezabilitatea economică a demersului) datorită ATR-urilor care doar în cele mai multe cazuri doar blochează, respectiv nu reprezintă capacități care chiar se pun în funcțiune într-un termen rezonabil.</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Astfel, peste tot în text vă propunem utilizarea următoarei exprimări: „aferență capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/ de consum și de producere, și a instalațiilor de stocare.” (care sunt menționate separat la art. 2 lit vi - definiții în Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public).</p>	
<p><u>PATRES</u></p> <p>2. Retragerea voluntara a ATR-ului Propunem instituirea unui mecanism de retragere voluntară din partea solicitanților ATR-urilor deja emise, unde garanția financiară deja a fost achitată. În cazul solicitării voluntare a încetării valabilității avizului tehnic de racordare în termen de 60 de zile de la data emiterii prezentului ordin, garanția financiară se returnează solicitantului de către operator în termen de 30 de zile. În acest mod, dezvoltatorii care, între timp, au constatat că proiectul lor blochează rețeaua și nu are șanse reale de realizare vor putea contribui la deblocarea mai rapidă a acesteia, dacă își pot recupera garanțiile financiare depuse pentru securizarea ATR-ului.</p>		
<p><u>PATRES</u></p> <p>3. Termenul de 12 luni pentru obținerea autorizației de înființare prevazut la ART IV alin 3 Pentru locurile de producere care folosesc tehnologia eoliană (eventual și gaz/hidro/nuclear) cu putere aprobată pentru evacuare de peste 120 MW, propunem ca termenul de 12 luni pentru obținerea autorizației de înființare să poată fii prelungit o singura dată, justificat, cu maxim încă 6 luni. Acest lucru poate fii necesar datorită complexității mai ridicate în dezvoltarea unor astfel de proiecte de anvergură (de exemplu întârzierile cauzate în mod abuziv de către AACR, durata mai mare de obținere a finanțării care necesită de regulă formarea unui consorțiu de bănci, etc). Termenul de 12 luni ar trebui să rămână însă valabil pentru centralele solare și pentru instalațiile de stocare. (indiferent de puterea aprobată pentru evacuare/consum).</p>		
<p><u>PATRES</u></p> <p>4. Prioritizarea proiectelor care ajung la maturitate (PIF) Regulamentul de racordare în forma anterioară modificărilor aduse de Ordinul ANRE 53/2024 prevedea recalcularea “întăririlor” la faza PIF ținând cont doar de centralele aflate sub tensiune sau cele care au solicitat deja punerea sub tensiune – fără a ține cont de ATR-urile emise anterior. Astfel, se prioritiza punerea sub tensiune și eliminarea întăririlor “ne-necesare” pe principiul primul venit – primul servit, promovând astfel adăugarea de capacități la SEN cât mai rapid, respectiv “primul MW realizat în teren și nu primul ATR”.</p> <p>În anul 2024, ANRE a modificat art. 47 alin. 5 prin introducerea lit. c, precum și art. 7². În urma acestor modificări, deținătorii de ATR-uri mai vechi, care nu au construit capacitatea (ATR A), dobândesc prioritate față de cei care au obținut ATR-ul ulterior (ATR B), dar au realizat investiția într-un termen mai scurt. Astfel, deținătorul ATR B este obligat să limiteze sau chiar să oprească producția, în situația în care deținătorul ATR A decide, după perioade îndelungate de întârziere, să implementeze proiectul. Din punctul PATRES de vedere, prioritar ar trebui să fie punerea</p>		

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>în funcțiune a instalațiilor cât mai rapid, cu cât mai puține întâriri “nejustificate” care majorează CAPEX-ul și implicit prețul energiei produse și nu protejarea celor care au obținut „documentul” mai repede și actualmente efectiv blochează rețeaua.</p> <p>În acest sens vă solicităm revenirea Art 47 alin 5 și 7² la forma anterioară ordinului 53/2024, pentru a prioritiza punerea în funcțiune cât mai rapidă a capacităților care chiar se construiesc! Eventualele întâriri care rezultă din punerea în funcțiune a ATR-ului A ulterior punerii în funcțiune a ATR - ului B, întâriri nementionate în ATR-ul A dar apărute între timp ca efect al punerii în funcțiune a B – ar trebui să fie suportate de către solicitantul ATR-ului A – dacă acesta nu a respectat termenul de PIF indicat în cererea de racordare și a întârziat nejustificat proiectul.</p>		
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>La articolul 5 alineatul (2), după litera e) se introduce o nouă literă cu următorul cuprins:</p> <p>„f) contopirea a două sau mai multe avize tehnice de racordare emise pentru locuri de consum și/sau de producere având soluție de racordare prin intermediul aceleiași stații de transformare și/sau de conexiuni, prin emiterea unui singur aviz tehnic de racordare, cu o putere aprobată pentru evacuare și/sau de consum egală cu valoarea cumulată a puterilor aprobate prin avizele tehnice de racordare supuse contopirii.”</p> <p>Motivația: Prin introducerea mecanismului de contopire, utilizatorii au posibilitatea de a-și optimiza costurile de racordare prin stabilirea unui singur punct de delimitare și de măsurare. Întrucât puterea aprobată prin avizul unic rezultat din contopire este egală cu suma puterilor aprobate prin avizele supuse contopirii, iar proiectele beneficiază de o soluție de racordare comună, contopirea nu generează niciun impact suplimentar asupra rețelei electrice.</p>	
	<p><u>Hidroelectrică</u></p> <p>Includerea in Proiect a unui articol care sa prevadă introducerea in Regulament a unei modificări a art. 5, in sensul completării acestuia cu unui nou aliniat, respectiv (2¹), având următorul conținut:</p> <p>”(2¹) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b) și d), dacă nu se depășește puterea aprobată și nu sunt necesare modificări ale instalațiilor de racordare aparținând operatorului de distribuție sau operatorului de transport, actualizarea avizului tehnic de racordare valabil sau a</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p><i>certificatului de racordare se realizează în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data solicitării, fără obligația întocmirii unui studiu de soluție.”</i></p> <p>Motivația: Introducerea acestui aliniat este justificată prin nevoia de debirocratizare și eficiență administrativă în procesul de racordare la rețelele electrice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa impactului tehnic asupra rețelei: Din moment ce nu se depășește puterea aprobată și nu sunt necesare modificări ale instalațiilor operatorului (transport sau distribuție), soluția tehnică existentă rămâne validă. • Eliminarea costurilor și timpului inutil: Elaborarea unui studiu de soluție este redundantă dacă parametrii tehnici de racordare nu se schimbă. Eliminarea acestei cerințe reduce costurile pentru utilizator și degrevează operatorul de analize tehnice care nu aduc informații noi. • Alinierea cu termenele legale de răspuns: Termenul de 30 de zile calendaristice este unul standard și rezonabil pentru procesarea documentelor administrative (actualizarea actului), oferind predictibilitate utilizatorului. • Simplificarea procesului pentru utilizator: În situațiile prevăzute la punctul (2) b), d) (care de obicei se referă la schimbarea denumirii utilizatorului, moșteniri sau modificări administrative care nu afectează consumul), cerința unui studiu de soluție este o barieră birocratică excesivă. 	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>La articolul 6, după alineatul (6) se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Contopirea avizelor tehnice de racordare prevăzută la art. 5 alin. (2) lit. f) se realizează cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:</p> <p>a) avize tehnice de racordare să fie emise pe numele aceluiași titular;</p> <p>b) soluția de racordare prevăzută în avizele tehnice de racordare prevede racordarea prin intermediul aceleiași stații de transformare și/sau de conexiuni;</p> <p>c) puterea aprobată pentru evacuare și/sau pentru consum prin avizul tehnic de racordare unic rezultat din contopire este egală cu suma puterilor aprobate prin avizele tehnice de racordare supuse contopirii;</p> <p>La emiterea avizului tehnic de racordare unic, avizele tehnice de racordare supuse contopirii își încetează valabilitatea.”</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Motivația: Prin introducerea mecanismului de contopire, utilizatorii au posibilitatea de a-și optimiza costurile de racordare prin stabilirea unui singur punct de delimitare și de măsurare. Întrucât puterea aprobată prin avizul unic rezultat din contopire este egală cu suma puterilor aprobate prin avizele supuse contopirii, iar proiectele beneficiază de o soluție de racordare comună, contopirea nu generează niciun impact suplimentar asupra rețelei electrice.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>La articolul 14 alineatul (2), după litera e) se introduce o nouă literă cu următorul cuprins: “f) memoriu explicativ cuprinzând descrierea modificărilor față de situația anterioară și, după caz, documente care să susțină această cerere, în cazul prevăzut la art. 6 alin. (7).”</p> <p>Motivația: Același argument cu cel de la propunerile pentru art. 5 alin. (2) și art. 6 alin. (6)</p>	
	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>Art 31. (1) În vederea emiterii unui aviz tehnic de racordare pentru racordarea la rețeaua electrică de interes public a unui loc de producere/loc de consum și de producere nou, inclusiv cele prevăzute cu instalații de stocare, sau pentru aprobarea unui spor de putere, care conduce la o putere aprobată totală pentru consum și/sau evacuare mai mare de 1 MW la locul de producere/locul de consum și de producere respectiv, operatorul de rețea solicită în condițiile prezentului regulament ca utilizatorul să constituie o garanție financiară în favoarea sa.</p> <p>Motivația DEER: Sunt necesare clarificări cu privire la situațiile în care se solicită spor de putere pentru consum la locuri de producere/consum și producere (LP/LCP), care conduc la o putere totală aprobată mai mare de 1 MW pentru consum (nu pentru evacuare) în special în ceea ce privește obligația de constituire a garanției.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Motivația ACUE, Delgaz Grid SA, DEO: Sunt necesare clarificări cu privire la situațiile în care se solicită spor de putere pentru consum la locuri de producere/consum și producere (LP/LCP), care conduc la o putere totală aprobată mai mare de 1 MW pentru consum (nu pentru evacuare) în special în ceea ce privește obligația de constituire a garanției.</p> <p>În practică, au existat cazuri în care un utilizator al unui loc de consum și producere (centrala electrica mixta) a solicitat un spor de putere pentru consum mai mare de 1 MW fiind necesare și lucrări de întărire, în scopul încărcării unei baterii de stocare din rețea – în aceste situații nu este clar dacă se impune constituirea unei garanții.</p> <p>Propunem completarea pentru a acoperi ambele situații pentru un loc de producere respectiv și de consum și de producere.</p>	
<p>1. La articolul 31, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(3) Valoarea garanției prevăzute la alin. (2) reprezintă 5% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>La articolul 31, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(3) Valoarea garanției prevăzute la alin. (2) reprezintă 5% din valoarea tarifului de racordare cu/fără TVA – de clarificat.</p> <p>Motivația DEER: Este necesar ca actul normativ să prevadă în mod explicit modalitatea de determinare a cuantumului garanției, în vederea asigurării unui mod unitar de calcul de către toți operatorii de rețea (OR).</p> <p>Motivația ACUE, Delgaz Grid SA, DEO: Este necesar ca actul normativ să prevadă în mod explicit modalitatea de determinare a cuantumului garanției, în vederea asigurării unui mod unitar de calcul de către toți operatorii de rețea (OR).</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Deși regimul fiscal aplicabil garanțiilor este stabilit prin legislația fiscală, modalitatea de determinare a cuantumului acestora revine emitentului actului normativ care instituie obligația constituirii garanției.</p> <p>Din punct de vedere fiscal, garanțiile nu sunt purtătoare de TVA. Cu toate acestea, cuantumului acestora poate fi stabilit fie ca sumă fixă, fie ca procent, prin raportare la valoarea unui contract, tarif sau alt reper, calculat cu sau fără TVA.</p> <p>Indiferent de modalitatea de determinare a cuantumului garanției, aceasta nu va conține TVA evidențiat distinct și nu va face obiectul colectării sau virării TVA, nici la momentul constituirii, nici la momentul executării.</p> <p>Având în vedere că, din perspectivă juridică, garanțiile pot fi calculate atât prin raportare la valori care includ TVA, cât și la valori fără TVA, este necesar ca actul normativ să clarifice în mod expres această opțiune, pentru a evita interpretările neunitare.</p>	
<p>1. La articolul 31, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: “(3) Valoarea garanției prevăzute la alin. (2) reprezintă 5% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u><i>Ciga Energy Advisory</i></u></p> <p>La articolul 31, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: “(3) Valoarea garanției prevăzute la alin. (2) reprezintă 5% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: “(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u><i>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</i></u> <u><i>ACUE</i></u> <u><i>Delgaz Grid SA</i></u> <u><i>DEO</i></u></p> <p>La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: “(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare cu/fara TVA – de clarificat.</p> <p>Motivația DEER, ACUE, Delgaz Grid SA, DEO: În linie cu solicitarea de clarificare de la art. 31 alin. (3).</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:</p>	<p><u><i>Metlen Energy & Metals S.R.L.</i></u></p> <p>Articolul 31 alin (3) se va modifica și va avea următorul conținut:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>”(3^1) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p>(3) Valoarea garanției prevăzute la alin. (2) reprezintă 5% din valoarea tarifului de racordare.</p> <p>Se va introduce ulterior alineatul (3^1) care va avea următorul cuprins: (3^1) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare. Garanția de 20% se va returna utilizatorului după achitarea completă a tarifului de racordare.</p> <p>Motivația: Modificarea propusă urmărește evitarea dublei garantări a tarifului de racordare.</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>”(3^1) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>Proiectul de Ordin propune majorarea garanției financiare solicitate de operatorii de rețea în vederea emiterii avizelor tehnice de racordare de la 5% la 20% din valoarea tarifului de racordare pentru capacitățile mai mari de 1 MW.</p> <p>Mentionăm faptul că procentul de 5% a fost introdus relativ recent, începând cu data de 2 august 2024, prin Ordinul nr. 53/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind alocarea capacității rețelei electrice pentru racordarea locurilor de producere a energiei electrice, precum și pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din domeniul racordării utilizatorilor la rețeaua electrică de interes public.</p> <p>Având în vedere faptul că perioada de aplicare a acestei măsuri este de aproximativ 16 luni, apreciem că intervalul de timp analizat este insuficient pentru a permite o evaluare reală a eficienței acesteia, în contextul în care durata tipică de dezvoltare a unui proiect de realizare a unei capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile depășește, în mod frecvent, 24–36 de luni.</p> <p>Asadar, apreciem că o creștere de patru ori a garanției financiare la un procent de 20%, fără a exista încă suficiente date statistice care să demonstreze că procentul actual de 5% nu a creat un mecanism eficient de a înlătura potențialele situații în care proiectele nu vor fi executate, ar putea limita accesul unor proiecte viabile din punct de vedere tehnic. Majorarea sarcinii financiare în etapa de dezvoltare nu este un garant al viabilității și finalizării proiectului și apare mai degrabă ca un mecanism injust de blocare a unor resurse care ar putea fi destinate tocmai asigurării implementării proiectelor.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>In situatia in care prevederile existente s-ar dovedi insuficiente in atingerea scopului, consideram ca ar fi mai adecvata o crestere etapizata a acestui procent, insotita de o analiza concreta a efectelor generate de fiecare etapa de majorare.</p> <p>Prin normele stabilite in cuprinsul actelor de reglementare nu trebuie sa se aduca atingere principiilor libertatii pietei si accesului nerestricționat al operatorilor economici la activitatile din domeniul energetic.</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: ”(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: ”(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% 10% din valoarea tarifului de racordare.”</p> <p>Motivația: Consideram oportuna reducerea valorii garanției financiare la 10%, pentru a menține un echilibru cu privire la obligațiile financiare ale utilizatorilor in procesul de racordare.</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: ”(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p><u>Ciga Energy Advisory</u></p> <p>La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins: (3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare. Garanția de 20% se reduce la finalul fiecărui an calendaristic proporțional cu valoarea lucrărilor executate pe tarif de racordare dar nu poate avea o valoare mai mică de 5% din valoarea acestuia. Utilizatorul trimite operatorului de rețea o cerere de reducere a cuantumului garanției după încheierea anului calendaristic, până cel târziu la data de 1.02 al anului următor, acesta din urmă fiind obligat să o analizeze și să comunice utilizatorului rezultatul analizei.</p> <p>Motivație: Menținerea garanției de 20% din valoarea tarifului de racordare după achitarea integrala a tarifului de racordare și executarea lucrărilor de racordare nu se justifică și îngreunează semnificativ capacitatea financiară a investitorilor, fiind o piedică majoră în finalizarea proiectelor.</p>	
<p>2. La articolul 31, după alineatul (3), se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:</p>	<p><u>RWEA, RPIA</u></p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>”(3¹) Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% din valoarea tarifului de racordare.”</p>	<p>Se propune modificarea art. 31 alin. (3¹) astfel: „(3¹) <i>Valoarea garanției prevăzute la alin. (1) reprezintă 20% 10%</i> din valoarea tarifului de racordare.”</p> <p>Corelativ, se modifică și Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 74/2014 (Art. II din Proiect), punctul 10 alin. (1), prin înlocuirea valorii de 20% cu 10%.</p> <p>Motivația: Un quantum de 10% al garanției (față de 5% în forma curentă a art. 31 alin. (3)) este aliniat la practicile uzuale și asigură un echilibru adecvat între descurajarea solicitărilor speculative și menținerea accesibilității financiare a procesului de racordare. Quantumul de 20% propus de inițiator poate fi atins prin cumularea cu garanția de la punctul 2 imediat următor.</p>	
	<p><u>Hidroelectrică</u></p> <p>Includerea în Proiect a unui nou articol, care să prevadă introducerea în Regulament a unor modificări ale art. 33 alin. 1, în sensul completării lit. b) și c) cu excepțiile privind obiectivele hidroenergetice de importantă și siguranță națională, având următorul conținut:</p> <p><i>Art. 33. (1) Avizul tehnic de racordare emis își încetează valabilitatea în următoarele situații:</i></p> <p><i>b) în termen de 12 luni de la emitere, dacă nu a fost încheiat contractul de racordare, cu excepția proiectelor hidroenergetice de importanta și siguranță națională.</i></p> <p><i>c) la încetarea contractului de racordare căruia îi este anexat, cu excepția proiectelor hidroenergetice de importanta și siguranță națională, în acest caz acesta putând fi prelungit prin acte adiționale până la finalizarea instalației de utilizare.</i></p> <p>Motivația: Introducerea acestor excepții pentru proiectele hidroenergetice de importanță națională se bazează pe protejarea investițiilor strategice și pe recunoașterea unor factori externi de forță majoră (litigiile prelungite) care nu depind de voința investitorului.</p> <p>• Interesul public și siguranța energetică națională: Proiectele hidroenergetice de anvergură contribuie direct la independența energetică a României și la stabilitatea sistemului energetic național (SEN) prin furnizarea</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>de energie în bandă și servicii de echilibrare. Pierderea valabilității ATR pentru aceste obiective din motive birocratice sau juridice externe pune în pericol securitatea aprovizionării cu energie a țării.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specificul tehnic și durata de implementare: Spre deosebire de parcurile fotovoltaice sau eoliene, centralele hidroelectrice au un ciclu de viață al construcției mult mai lung (adesea peste 5-10 ani). Termenul standard de 12 luni pentru finalizarea contractului de racordare nu este adecvat pentru proiectele de infrastructură critică ce implică proceduri de expropriere, descarcări arheologice și studii de mediu complexe. • Combaterea "Blocajului prin Litigiu" (Acțiunile ONG-urilor): Proiectele hidroenergetice sunt adesea vizate de acțiuni în instanță inițiate de organizații de mediu, care urmăresc suspendarea avizelor sau autorizațiilor pe perioade nedeterminate și imprevizibile. Pentru investitori, cum este Statul Român prin companii strategice, această situație este inechitabilă, deoarece pot pierde dreptul de racordare din cauza proceselor ce împiedică emiterea autorizației de construire, necesară pentru semnarea contractului de racordare. Excepția permite „înghețarea” drepturilor până când cauzele juridice sunt soluționate definitiv. • Evitarea pierderii capacității rezervate în rețea: În cazul expirării ATR, capacitatea de transport rezervată în rețea va fi eliberată, ceea ce poate conduce la ocuparea acesteia de către alți utilizatori cu consum redus, împiedicând ulterior implementarea proiectului strategic. 	
<p>4. La articolul 33 alineatul (1), după litera i) se introduce o nouă literă, litera j), cu următorul cuprins: ”j) la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere;”</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>La articolul 33 alineatul (1), după litera i) se introduce o nouă două noi literăe, litera j) și litera k), cu următorul cuprins:</p> <p>j) la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere; k) în situația prevăzută la art. 36 alin. (6¹).</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Motivația DEER, ACUE, Delgaz Grid SA și DEO: Pentru asigurarea coerenței actului normativ și respectarea normelor de tehnică legislativă, se impune reglementarea unitară, în cadrul aceluiași articol, a tuturor cazurilor de încetare a valabilității ATR.</p> <p>În acest sens, este necesară includerea și a noului caz de încetare, constând în neobținerea autorizației de înființare în termenele prevăzute la art. 36 alin. (5²) și (5³), nou introduse.</p> <p>De altfel, o prevedere similară este deja reglementată la lit. g), cu trimitere la art. 36 alin. (6), introdusă prin Ordinul nr. 17/2022, ceea ce argumentează necesitatea unei abordări unitare la nivelul actului normativ.</p>	
	<p><u>Transelectrica</u></p> <p>Art. 36 (5) În cazul contractelor de racordare încheiate pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere, utilizatorul are obligația să facă dovada obținerii obțină autorizația de construire a obiectivului de la respectivul loc de producere sau loc de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p>	
<p>5. La articolul 36, după alineatul (5¹), se introduc două noi alineate, alineatele (5²) și (5³) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5²) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a</p>	<p><u>JANTZEN RENEWABLES S.A.</u></p> <p>Termenul de la punctul 4 (Referat de Aprobare) să fie extins la 24 luni de la data de încheiere a contractului de racordare și 36 luni de la data de emitere ATR pentru obținerea autorizației de înființare.</p> <p>Propunem majorarea acestor termene, în conformitate cu art. 36 alin. (5²) și (5³) din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 59/2013.</p> <p>Se propune modificarea art. 36 alin. (5²) din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 59/2013 astfel:</p> <p>-termenul de „12 luni de la data încheierii contractului de racordare” se înlocuiește cu „24 luni de la data încheierii contractului de racordare”, iar</p> <p>-termenul de „18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare” se înlocuiește cu „36 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare”.</p> <p>Aceleași modificări se aplică și alin. (5³).</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5^3) Prin excepție de la prevederile alin. (5^2), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p>	<p>Motivația: Termenele de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare (ATR) pentru obținerea autorizației de înființare sunt nerealist de scurte pentru proiectele mari de energie regenerabilă, în special pentru parcurile eoliene. În cadrul procedurii de obținere a acordului de mediu, evaluările de mediu durează între 12-18 luni în România, în special în cazul în care se impune pe lângă Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM), Evaluarea Adecvată (EA) care este solicitată îndeosebi în cazul dezvoltării parcurilor eoliene și Evaluarea Impactului asupra Corpurilor de Apă (EICA).</p> <p>De asemenea, procedura de obținere a autorizației de înființare durează, în practică, câteva luni. Această încărcătură administrativă cumulativă face imposibilă finalizarea în 12 luni pentru proiectele complexe.</p>	
<p>5. La articolul 36, după alineatul (5^1), se introduc două noi alineate, alineatele (5^2) și (5^3) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5^2) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a</p>	<p><u>CONCEPT STORAGE ENERGY SRL</u></p> <p>Modificarea prevederilor art. 36 alin. (5^2) și (5^3), în sensul extinderii termenului de obținere a autorizației de înființare, după cum urmează:</p> <p>„Termenul de obținere a autorizației de înființare se stabilește la maximum 24 luni de la data încheierii contractului de racordare și maximum 30 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p> <p>Motivația:</p> <ol style="list-style-type: none"> Complexitatea procesului de autorizare Obținerea autorizației de înființare presupune parcurgerea unor etape administrative și tehnice complexe (avize de mediu, urbanism, acorduri instituționale, studii de sistem), care în practică depășesc frecvent 12 luni, în special pentru proiecte de capacitate mare (>100 MW sau BESS). Corelarea cu realitățile investiționale Proiectele energetice de anvergură necesită: <ul style="list-style-type: none"> - structurarea finanțării (equity + debt), - negocierea contractelor EPC și O&M, 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5^3) Prin excepție de la prevederile alin. (5^2), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p>	<p>- due diligence tehnic și juridic.</p> <p>Aceste procese sunt dificil de finalizat într-un interval de 12 luni fără a genera riscuri majore de implementare.</p> <p>3. Evitarea blocajelor artificiale în piață Termenul propus (12 luni) poate conduce la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierderea unor proiecte viabile, - retragerea investitorilor, - creșterea riscului sistemic prin anularea unor capacități relevante pentru securitatea energetică. <p>4. Necesitatea unui cadru predictibil Investitorii instituționali (fonduri, bănci) solicită:</p> <ul style="list-style-type: none"> - termene realiste, - stabilitate legislativă, - corelarea etapelor de autorizare cu ciclul investitional. <p>5. Practici europene În majoritatea statelor membre UE, termenele de dezvoltare pentru proiecte energetice de mari dimensiuni (în special stocare și regenerabile) depășesc 18-24 luni până la obținerea tuturor autorizațiilor.</p> <p>PROPUNERE ALTERNATIVĂ (OPȚIONAL) Introducerea unei posibilități de prelungire justificată: „Termenul poate fi prelungit o singură dată, cu maximum 12 luni, în baza unei solicitări motivate a utilizatorului, justificată prin stadiul avansat al proiectului.”</p> <p>CONCLUZIE Considerăm că extinderea termenului propus este esențială pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - menținerea atractivității investiționale a sectorului energetic din România, - evitarea blocării unor proiecte strategice, - asigurarea unei tranziții energetice sustenabile. 	
<p>5. La articolul 36, după alineatul (5^1), se introduc două noi alineate, alineatele (5^2) și (5^3) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5^2) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW,</p>	<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>Propunem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • extinderea termenului pentru obtinerea autorizatiei de infiintare la minimum 24 de luni de la data incheierii contractului de racordare; și • introducerea posibilitatii de prelungire a termenului in cazuri justificate, in baza unor dovezi privind progresul proiectului. 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5^3) Prin excepție de la prevederile alin. (5^2), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p>	<p>Motivația:</p> <p>Proiectul de ordin introduce obligatia utilizatorilor de a obtine autorizatia de infiintare emisa de ANRE pana la data incheierii contractului de executie a instalatiei de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data incheierii contractului de racordare si 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare, respectiv, daca este cazul, in cel mult de 12 luni de la data incheierii contractului de racordare si 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>Consideram ca acest termen este insuficient raportat la durata reala a etapelor administrative necesare dezvoltarii unui proiect de producere a energiei electrice care sunt urmate de etape de asigurare a finantarii construirii sale, fiecare necesitand termene independente de desfasurare, anvergura proiectului avand un impact semnificativ asupra duratei acestora.</p> <p>In primul rand, in considerarea documentatiilor necesare in vederea depunerii cererii de emitere a autorizatiei de infiintare aferenta capacitatii de producere a energiei electrice, utilizatorul se regaseste in situatia in care este nevoit sa finalizeze in prealabil o serie de etape administrative complexe asupra duratei carora nu detine un control, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obtinerea documentatiilor de urbanism; • obtinerea avizelor si acordurilor de la autoritatile competente; • finalizarea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului care potrivit reglementarilor in vigoare necesita perioade de monitorizare de pana la 24 luni; • Conform pct. 9, art. 19 alin. (1) lit. f) din Regulament, la completarea Anexei nr. 4 trebuie mentionata valoarea totala a investitiei. Determinarea acestei valori se realizeaza conform HG nr. 907/2016, prin intocmirea devizului general al investitiei. Intocmirea devizului general este conditionata de obtinerea tuturor avizelor si acordurilor necesare, pentru a permite o estimare realista a valorii totale a investitiei (montaj, echipamente). Avand in vedere durata de emitere a Acordului de Mediu (cel puțin 24 de luni) și impactul acestuia asupra proiectului, inclusiv posibilitatea limitării sau eliminării unor capacități energetice, valoarea finală a investiției poate fi stabilită doar după obținerea acestui acord. Totodată, valoarea investiției este direct corelată cu taxele percepute de ANRE, precum și cu dovada surselor de finanțare, conform pct. 10, art. 19 alin. (1) lit. h) din Regulament. Conform Ordinului ANRE nr. 59, termenul pentru obținerea autorizației de construire poate fi prelungit cu 12 luni, cu 	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>plata a 5% din garanția prevăzută în ATR. Autorizațiile de construire sunt emise pe partea de utilizator și pot fi multiple, în funcție de complexitatea proiectului (amplasamentul generatoarelor electrice, LES la diferite niveluri de tensiune). Întrucât autorizația de înființare se solicită ulterior obținerii autorizațiilor de construire ținând cont de datele tehnice-economice ce trebuie comunicate spre ANRE. Prelungirea termenului pentru obținerea acestora conduce implicit la decalarea termenului de obținere a autorizației de înființare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • obținerea autorizației de construire și notificarea intenției de realizare de capacități energetice transmisă autorității administrației publice locale, în vederea informării publice, cu excepția cazului în care autoritatea publică locală a publicat deja informații cu privire la conținutul autorizației de construire a capacității energetice conform prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții; • structurarea și securizarea finanțării necesare construirii proiectului care se acordă numai după prezentarea autorizației de construire obținută. <p>Mai mult, în vederea acordării finanțării necesare pentru construirea unui proiect de mare anvergură, finanțatorii internaționali impun cerințe de mediu și sociale mult mai extinse decât cele cerute strict de legislația națională. De regulă, se aplică standardele EBRD – Environmental and Social Policy (ESP) (tradus „Politica de Mediu și Socială a EBRD”), iar proiectul trebuie să treacă printr-un proces de Environmental and Social Due Diligence (ESDD) (tradus „Analiza de conformitate de mediu și socială”).</p> <p>Toate aceste proceduri suplimentare, care pot fi întreprinse abia după evaluarea impactului asupra mediului conform legislației naționale și după obținerea autorizațiilor de construire, conduc la o durată cumulată ce depășește termenele indicate în Proiectul de Ordin. Mai mult, obținerea finanțării necesare pentru construirea proiectului nu poate fi derulată în paralel pe perioada dezvoltării acestuia întrucât în vederea acordării unei astfel de finanțări se verifică tocmai documentele și autorizațiile obținute pentru proiect.</p> <p>În cazul parcurilor eoliene, din diverse motive geopolitice sau care tin de insuficiența materiei prime, achiziția anumitor componente poate necesita o perioadă mai mare, existând întâzieri în livrarea acestora independente de voința beneficiarului.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Drept consecința, perioada necesară obținerii documentelor ce însoțesc cererii de emitere a autorizației de înființare nu se poate suprapune perioadei în care trebuie făcută dovada obținerii autorizației de construire, acestea fiind etape ce se desfășoară subsecvent și nu simultan.</p> <p>Prin urmare, stabilirea unui termen limitativ de 12 sau 18 luni va împiedica tocmai finanțarea și executarea proiectului, fără însă să fie în ipoteza vreunei pasivități sau atitudini speculative a dezvoltatorului.</p>	
<p>5. La articolul 36, după alineatul (5¹), se introduc două noi alineate, alineatele (5²) și (5³) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5²) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5³) Prin excepție de la prevederile alin. (5²), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente</p>	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>(5²) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni 36 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5³) Prin excepție de la prevederile alin. (5²), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni 36 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>Termenele prevăzute la alin. (5²) și (5³) pot fi prelungite o singură dată, cu maximum 12 luni, cu acordul scris al operatorului de rețea, în situația în care utilizatorul prezintă operatorului de rețea documente justificative care confirmă faptul că motivele întârzierii sunt independente de voința utilizatorului.</p> <p>Motivația: Procesul de dezvoltare a unui proiect de energie regenerabilă presupune o acțiune coordonată atât din partea dezvoltatorilor, cât și din partea autorităților publice implicate în procedurile de avizare și autorizare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p>	<p>În acest context, constituirea dosarului pentru obținerea autorizației de înființare depinde într-o măsură semnificativă de factori care nu se află sub controlul sau diligența exclusivă a dezvoltatorilor. Cu titlu de exemplu, realizarea studiilor și monitorizărilor necesare, precum și obținerea acordurilor de mediu reprezintă etape esențiale în dezvoltarea proiectelor, supuse unor proceduri administrative și unor termene care nu se află sub controlul dezvoltatorului. De asemenea, pe parcursul procesului de autorizare pot interveni modificări ale proiectului impuse de cerințele autorităților publice, ceea ce implică ajustări ale proiectelor încă din faza de dezvoltare.</p> <p>Consideram necesara extinderea termenului de obținere a autorizației de înființare la 36 de luni de la data obținerii ATR, fara a condiționa acest termen si de data contractului de racordare, avand in vedere ca exista deja un termen reglementat pentru obținerea acestuia.</p> <p>De asemenea, propunem posibilitatea extinderii termenului pentru obținerea autorizației de înființare, pe baza unor motive justificate.</p>	
<p>5. La articolul 36, după alineatul (5¹), se introduc două noi alineate, alineatele (5²) și (5³) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5²) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de</p>	<p><u>DACOM IMPEX SRL</u></p> <p>”5. La articolul 36, după alineatul (5¹), se introduc două noi alineate, alineatele (5²) și (5³) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5²) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare. data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare va fi cel târziu cu doi ani înainte de data estimată PIF; Data până la care utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare nu va depăși data estimată PIF din care se scad 24 luni.</p> <p>Motivație: Pentru proiectele cu ATR emise în 2025-2026 și în care data estimată PIF este 2031-2033 autorizația de înființare este improbabil să fie obținută în 2026-2027 (18 luni de la data emiterii avizului tehnic de</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
la data emiterii avizului tehnic de racordare.	racordare). Din acest motiv termenul obținerii autorizației de înființare trebuie corelat cu termenul PIF din ATR.	
	<p><u>Cătălin Chimirel</u> <u>GREENOLT POWER SRL</u></p> <p>Se va inlocui in 5² textul: “până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare”, cu: “până la data încheierii contractului de execuție/proiectare a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 24 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare”.</p> <p>Se va inlocui la 5³ textul: “în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare”, cu: “în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 24 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare”.</p> <p>Motivația <u>Cătălin Chimirel</u>: Se solicita revizuirea acestui text deoarece in forma actuala face imposibila dezvoltarea proiectului, chiar pentru cei care vor sa construiasca. Atragem atentia ca este foarte posibil ca termenul solicitat de dvs sa nu poata fi respectat datorita unor autoritati din stat care au timpi de raspuns necontrolabili iar in aceasta situatie utilizatorul pierde si garantiile si proiectul.</p> <p>Motivația <u>GREENOLT POWER SRL</u>: Se solicita revizuirea acestui text deoarece in forma actuala face imposibila dezvoltarea proiectului, chiar pentru cei care vor sa construiasca. Atragem atentia ca este foarte posibil ca termenul solicitat de dvs sa nu poata fi respectat datorita unor autoritati din stat care au timpi de raspuns necontrolabili iar in aceasta situatie utilizatorul pierde si garantiile si proiectul. Aceste modificari cum sunt prezentate pot distruge proiecte credibile si realizabile.</p>	
5. La articolul 36, după alineatul (5 ¹), se introduc două noi alineate,	<u>RWEA, RPIA</u>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>alineatele (5[^]2) și (5[^]3) cu următorul cuprins:</p> <p>”(5[^]2) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5[^]3) Prin excepție de la prevederile alin. (5[^]2), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p>	<p>„(5[^]2) Pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW, utilizatorul prevăzut la alin. (5) și (5[^]1) are de asemenea obligația de a depune cererea pentru să obținerea autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, împreună cu documentația aferentă (inclusiv documentele din care rezultă sursele de finanțare a lucrărilor), în termen de cel mult 6 luni de la expirarea ultimului termen prevăzut la alin. (5) sau la alin. (5[^]1), respectiv de la expirarea ultimului termen prelungit conform alin. (7), după caz” până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.</p> <p>(5[^]3) Prin excepție de la prevederile alin. (5[^]2), în situația încheierii contractului pentru proiectarea/execuția instalației de racordare conform prevederilor art. 44 alin. (4) lit. b), utilizatorul are obligația să obțină autorizația de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere în cel mult de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare.”</p> <p>Motivația: Formularea propusă de reglementator stabilește obligativitatea obținerii autorizației de înființare într-un termen care coincide, în esență, cu cel prevăzut pentru obținerea autorizației de construire a obiectivului, fără a permite extinderea acestuia în mod similar. În aceste condiții, utilizatorul ar fi obligat să obțină autorizația de înființare anterior sau cel târziu concomitent cu obținerea autorizației de construire. Obținerea autorizației de înființare presupune, printre altele, prezentarea dovezii sursei de finanțare a proiectului. În practică, finanțatorii condiționează acordarea finanțării de existența prealabilă a autorizației de construire a obiectivului. În consecință, un astfel de scenariu este</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>impracticabil, întrucât, în absența autorizației de construire, utilizatorul nu poate face dovada sursei de finanțare necesare emiterii autorizației de înființare.</p> <p>Totodată, nu există un control al utilizatorilor cu privire la durata procedurii de evaluare și acordare a autorizației de înființare.</p> <p>Prin modificarea propusă, se acordă un termen de 6 luni calculat de la data limită de obținere a autorizației de construire pentru depunerea dosarului pentru obținerea autorizației de înființare, asigurându-se astfel o succesiune logică și fezabilă a etapelor de autorizare, care permite utilizatorului să parcurgă mai întâi procedura de obținere a autorizației de construire și, ulterior, să facă dovada sursei de finanțare necesare emiterii autorizației de înființare.</p>	
	<p><u>JANTZEN RENEWABLES S.A.</u></p> <p>Introducerea posibilității obținerii autorizației de înființare condiționat de obținerea acordului de mediu pentru proiect, precum și posibilitatea obținerii acordului de mediu în termen de 12 luni de la emiterea autorizației de înființare.</p> <p>Propunem introducerea unei excepții care, în cazul proiectelor eoliene sau proiectelor hibride care includ și componentă eoliană, să permită emiterea autorizației de înființare sub condiția obținerii acestui acord într-un termen rezonabil, cu procedura de autorizare fiind modificată potrivit principiilor din Legea nr. 52/2003.</p> <p>Se propune introducerea unui nou alineat la art. 36 din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 59/2013, cu următorul cuprins:</p> <p>"(5⁴) Prin excepție de la prevederile alin. (5²) și (5³), în cazul proiectelor eoliene sau proiectelor hibride care includ și componentă eoliană, autorizația de înființare poate fi emisă condiționat de obținerea acordului de mediu pentru proiect, cu obligația utilizatorului de a prezenta acordul de mediu în termen de cel mult 12 luni de la data emiterii autorizației de înființare.</p> <p>Nerespectarea acestui termen conduce la retragerea autorizației de înființare."</p> <p>Motivația: Obținerea acordului de mediu constituie o condiție prealabilă pentru alte autorizații și nu poate fi decuplată procedural de autorizația de înființare. Procedura de mediu din România, în cazul proiectelor eoliene sau proiectelor hibride care includ și componentă eoliană, este deseori lungă și</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>complexă, durând tipic peste 12 luni pentru proiectele care necesită EIM + EA sau EIM + EA + EICA.</p> <p>Condiționarea autorizației de înființare de obținerea acordului de mediu creează o problemă unde dezvoltatorul nu poate avansa proiectul în absența unei autorizații de înființare, dar nici nu poate obține acordul de mediu în timp util.</p> <p>Numeroase țări din Uniunea Europeană permit sisteme de autorizare condiționată sau etapizată, care oferă mai multă flexibilitate și permit avansarea proiectului.</p>	
<p>6. La articolul 36, după alineatul (6), se introduc două noi alineate, alineatele (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:</p> <p>”(6¹) În cazul în care autorizația de înființare nu este obținută conform prevederilor alin. (5²) și (5³), avizul tehnic de racordare își încetează valabilitatea și contractul de racordare încetează de drept.</p> <p>(6²) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (6) și (6¹), contractul de racordare încheiat pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW încetează de drept la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere.”</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>6. La articolul 36, după alineatul (6), se introduc două trei noi alineate, alineatele (6¹) și (6²) și (6³) cu următorul cuprins:</p> <p>(6³) Deciziile privind retragerea autorizațiilor de înființare se comunică și operatorului de rețea emitent al avizului tehnic de racordare.</p> <p>Motivația DEER, ACUE, Delgaz Grid SA și DEO: Considerăm necesar ca deciziile ANRE privind acordarea, respingerea acordării sau retragerea autorizației de înființare să fie comunicate operatorilor de rețea (OR), spre informare.</p> <p>Această completare se impune întrucât retragerea autorizațiilor de înființare produce efecte juridice imediate asupra valabilității contractului de racordare (CR) și, respectiv, a ATR. În acest context, nu este eficient și nici practic ca operatorii de rețea să fie obligați să verifice în mod constant pagina web a ANRE, unde sunt publicate deciziile de retragere.</p> <p>De asemenea, este necesară reglementarea expresă a efectelor deciziei de suspendare a autorizației de înființare asupra contractului de racordare, respectiv să se clarifice dacă aceasta determină suspendarea contractului în toate cazurile sau doar în anumite situații, ori dacă executarea acestuia poate continua.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>6. La articolul 36, după alineatul (6), se introduc două noi alineate, alineatele (6^{^1}) și (6^{^2}) cu următorul cuprins:</p> <p>”(6^{^1}) În cazul în care autorizația de înființare nu este obținută conform prevederilor alin. (5^{^2}) și (5^{^3}), avizul tehnic de racordare își încetează valabilitatea și contractul de racordare încetează de drept.</p> <p>(6^{^2}) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (6) și (6^{^1}), contractul de racordare încheiat pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW încetează de drept la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere.”</p>	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>(6^{^1}) În cazul în care cererea pentru obținerea autorizației de înființare nu este obținută-depusă conform prevederilor alin. (5^{^2}) și (5^{^3}), avizul tehnic de racordare își încetează valabilitatea și contractul de racordare încetează de drept.</p> <p>(6^{^2}) Suplimentar situațiilor prevăzute la alin. (6) și (6^{^1}), contractul de racordare încheiat pentru locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW încetează de drept la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere.</p> <p>Motivația: Se solicită eliminarea alin. (6^{^2}) de la art. 36 (încetarea de drept a ATR/CR ca efect automat al retragerii AI de către ANRE), precum și eliminarea tuturor modificărilor corelate, respectiv: art. 31 alin. (6) lit. f), art. 33 alin. (1) lit. j) și modificările aduse contractelor-cadru de racordare prin Art. III din Proiect (pct. 13.6 lit. f), pct. 17.1 lit. i) din Anexele nr. 1 și nr. 2 la Ordinul nr. 105/2022).</p> <p>Alin. (6^{^1}) se menține în forma adaptată la termenele propuse.</p> <p>Încetarea automată a ATR/CR ca efect direct al retragerii AI este o sancțiune disproporționată care nu ia în considerare posibilitatea remedierii cauzelor care au condus la retragere. Investitorii care au realizat cheltuieli semnificative în procesul de racordare și dezvoltare trebuie să beneficieze de posibilitatea de remediere înainte de pierderea definitivă a drepturilor contractuale.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Se propune modificarea art. 36 alin (7):</p> <p>(7) Termenele prevăzute la alin. (5) și (5^{^1}) pot fi prelungite o singură dată cu maximum 12 luni, cu acordul scris al operatorului de rețea și cu informarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în următoarele condiții:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>a) utilizatorul constituie o garanție financiară suplimentară în favoarea operatorului de rețea de 5% 15% din valoarea tarifului de racordare, pe care o depune la operatorul de rețea în maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii acordului scris al acestuia; prin excepție, pentru utilizatorii care intră sub incidența articolului 31 (3¹), valoarea garanției este de 10%.</p> <p>Motivația: Propunem diferențierea cuantumului garanției între (i) utilizatorii care constituie garanție majorată de 10% conform punctului 1 de mai sus (caz în care garanția este în cuantum de 10%) și (ii) utilizatorii care au constituit garanția conform regimului anterior (caz în care garanția este de 15%). În acest fel se asigură un tratament egal și atingerea cuantumului de 20% avut în vedere de reglementator la punctul de mai sus.</p>	
	<p><u>JANTZEN RENEWABLES S.A.</u></p> <p>Introducerea posibilității prelungirii termenelor pentru obținerea autorizației de înființare, în condiții similare cu cele în care se prelungește termenul pentru obținerea autorizației de construire.</p> <p>Propunem o modificare paralelă a art. 37 alin. (7) din Ordinul nr. 59/2013, care să permită o cerere de prelungire a termenelor pentru autorizația de înființare, folosind aceeași procedură și aceleași criterii ca pentru autorizația de construire.</p> <p>Se propune modificarea art. 37 alin. (7) din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 59/2013 prin adăugarea următorului text:</p> <p><i>"Termenele prevăzute la art. 36 alin. (5²) și (5³) pot fi prelungite, la cererea utilizatorului, în aceleași condiții și cu aceeași procedură aplicabilă prelungirii termenului pentru obținerea autorizației de construire. Cererea de prelungire trebuie depusă cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului inițial."</i></p> <p>Motivația: Mecanismele de prelungire a termenelor pentru obținerea autorizației de construire (construire) sunt prevăzute explicit în regulamentul actual (art. 37 alin. 7). Cu toate acestea, nu există un mecanism paralel pentru prelungirea termenelor de obținere a autorizației de înființare.</p> <p>Această asimetrie dezavantajează considerabil dezvoltatorii de proiecte de energie regenerabilă. Depășirea termenelor nu, în general, imputabilă dezvoltatorului, ci rezultă, preponderent, din factori externi: întârzierile</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	operatorului de rețea, întârzierile administrative la diverse instituții eliberarea avizelor și alte impedimente neprevăzute. Legea din România permite extensii în cazuri de forță majoră și alte circumstanțe atenuante.	
<p>7. La articolul 36, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>”(8) Garanția financiară suplimentară constituită de utilizator în conformitate cu prevederile alin. (7) se execută în aceleași condiții cu cele stabilite pentru garanția financiară constituită în conformitate cu prevederile art. 31, respectiv încetează/se restituie utilizatorului în termen de 10 zile de la data la care acesta transmite la operatorul de rețea autorizația de construire a obiectivului de la locul de producere/de consum și de producere.”</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>(8) Garanția financiară suplimentară constituită de utilizator în conformitate cu prevederile alin. (7) se execută în aceleași condiții cu cele stabilite pentru garanția financiară constituită în conformitate cu prevederile art. 31, respectiv încetează/se restituie utilizatorului în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care acesta transmite la operatorul de rețea autorizația de construire a obiectivului de la locul de producere/de consum și de producere.</p> <p>Motivația: Solicitarea noastră are în vedere faptul că, în anumite perioade, intervalul de 10 zile calendaristice cuprinde un număr redus de zile lucrătoare în care pot fi realizate demersurile necesare.</p>	
	<p><u>Ciga Energy Advisory</u></p> <p>Articolul 40¹</p> <p>(2) Utilizatorul are dreptul de a solicita prelungirea duratei contractului de racordare Contractul de racordare se prelungeste automat cu durate succesive de 12 luni, ca urmare a necesității prelungirii termenului pentru punerea sub tensiune finală a instalației de utilizare, condiționat de constituirea de către utilizator a unei garanții financiare în favoarea operatorului de rețea, cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data prevăzută în contractul de racordare pentru încetarea acestuia, cu valabilitate pe toată durata prelungirii contractului.</p> <p>(...)</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>(4) Cererea de prelungire a duratei contractului de racordare trebuie înregistrată de către utilizator la operatorul de rețea cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data prevăzută în contractul de racordare pentru încetarea acestuia. Cererea trebuie să fie însoțită de dovada constituirii de către utilizator a garanției financiare prevăzute la alin. (3). Prevederile alin. (2) și (3) referitoare la constituirea garanției nu se aplică în cazul în care prelungirea duratei contractului de racordare se datorează întârzierii lucrărilor pentru realizarea instalației de racordare și/sau a lucrărilor de întărire a rețelei electrice, a căror realizare este în responsabilitatea operatorului de rețea, conform prevederilor contractului de racordare.</p> <p>(5) În termen de maximum 15 zile de la înregistrarea cererii prevăzute la alin. (4), operatorul de rețea analizează cererea și documentele depuse de utilizator și, în cazul în care documentația este completă, are obligația să transmită utilizatorului proiectul de act adițional semnat. Anterior datei de încetare a contractului de racordare, utilizatorul are obligația să îi transmită operatorului de rețea actul adițional semnat.</p> <p>(6) Garanția financiară se constituie în formele prevăzute în definiția garanției financiare din anexa nr. 1, iar condițiile de executare și de încetare/restituire ale acesteia sunt prevăzute la art. 31 alin. (6) și (8).</p> <p>(7) Prevederile alin. (2)-(6) nu se aplică în cazul în care prelungirea duratei contractului de racordare se datorează întârzierii lucrărilor pentru realizarea instalației de racordare și/sau a lucrărilor de întărire a rețelei electrice, a căror realizare este în responsabilitatea operatorului de rețea, conform prevederilor contractului de racordare.</p> <p>(8) Prolungirea duratei contractului de racordare din motivele prevăzute la alin. (7) se realizează la inițiativa operatorului de rețea sau a utilizatorului, prin încheierea de acte adiționale la contractele de racordare.</p> <p>Motivație: prelungirea contractului condiționată de depunerea unor cereri, urmata de analiză și aprobare presupune o birocrație inutilă care consumă resurse atât pentru utilizator cât și pentru operatorii de rețea. În plus aliniatele 7 si 8 sunt discriminatorii. Un act aditional se incheie intotdeauna prin acordul partilor. De exemplu, ce ar putea face un utilizator</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>care nu dorește prelungirea contractului din motive imputabile operatorului de rețea? Practic, în acest caz este obligat să accepte o prelungire de termen contractual fără să primească despăgubiri sau garanția ca aceste lucrări vor fi executate în următoarele 12 luni.</p>	
	<p><u>Metlen Energy & Metals S.R.L.</u></p> <p>După Art. 40¹ alin. (3) se va introduce Art. 40 alin (3)¹ care va avea următorul cuprins: „Cuantumul garanției se diminuează pe parcursul executării lucrărilor proporțional cu cuantumul lucrărilor executate”.</p> <p>Motivația: Modificarea propusă este justificată de necesitatea corelării cuantumului garanției financiare cu stadiul efectiv de realizare a lucrărilor de racordare.</p> <p>În situația în care utilizatorul a executat o parte semnificativă din lucrări și a suportat costurile aferente, menținerea garanției la valoarea inițială poate conduce la o sarcină financiară disproporționată.</p> <p>Prin urmare, se propune ca garanția să se diminueze proporțional cu valoarea lucrărilor executate, asigurându-se astfel un echilibru între protejarea operatorului de rețea și evitarea unor costuri excesive pentru utilizatori.</p>	
	<p><u>Metlen Energy & Metals S.R.L.</u></p> <p>După Art. 40¹ alin. (4) se va introduce alin (4¹) care va avea următorul cuprins: „(4¹) În cazul contractelor de racordare în cadrul cărora lucrările de racordare și/sau lucrările de construire a obiectivului racordat sunt executate într-o proporție semnificativă, prelungirea duratei contractului se realizează automat, cu condiția constituirii garanției financiare prevăzute la alin. (3), dacă utilizatorul nu își exprimă în mod explicit voința contrară.”</p> <p>Motivația: Modificarea propusă urmărește evitarea blocajelor administrative în procesul de racordare și creșterea predictibilității procedurii pentru utilizatori și operatorii de rețea.</p> <p>În situația în care utilizatorul a realizat o parte semnificativă din lucrările de racordare, există un interes evident pentru finalizarea investiției. În aceste condiții, prelungirea contractului ar trebui să se realizeze automat, cu respectarea obligației de constituire a garanției financiare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	Prin această modificare se simplifică procedura administrativă și se asigură continuitatea lucrărilor de racordare.	
	<p><u>Metlen Energy & Metals S.R.L.</u> Articolul 42 alineatul (2) se va modifica și va avea următorul conținut:</p> <p>(2) Operatorul de rețea sau Utilizatorul are obligația de a realiza lucrările de întărire prevăzute la alin. (1) lit. a) la termenul și în condițiile prevăzute în contractul de racordare.</p> <p>(3) Realizarea de către operatorul de rețea sau de utilizator a lucrărilor de întărire prevăzute la alin. (1) lit. b) este determinate de rezultatele calculelor pentru regimurile de funcționare pe care operatorul de rețea le face ca urmare a înregistrării cererilor de punere sub tensiune a instalațiilor locurilor de producere ce au determinat lucrările de întărire respective.</p> <p>(4) Lucrările de întărire necesare în vederea evacuării în rețea a puterii aprobate utilizatorilor se realizează de către operatorul de rețea sau de utilizator. Titularul avizului tehnic de racordare pentru un loc de producere sau un loc de consum și de producere contribuie la suportarea costurilor de realizare a acestor lucrări, cota sa de participare fiind achitată conform clauzelor contractului de racordare și inclusă în tariful de racordare stabilit în conformitate cu metodologia de stabilire a tarifelor de racordare aprobată de autoritatea competentă. Pentru lucrările de întărire prevăzute la alin. (1) lit. b) cuprinse în planurile de dezvoltare ale operatorilor de rețea, cota de participare a utilizatorilor la aceste lucrări este zero.</p> <p>Motivația: Modificarea propusă urmărește corelarea cu Ord. 105/2022, prin care inclusiv utilizatorul poate realiza lucrări în instalația de racordare / lucrări de întărire a rețelei sub forma încheierii unui contract de racordare model Anexa nr. 2.</p>	
	<p><u>Ciga Energy Advisory</u></p> <p>Art. 42 (2) Operatorul de rețea/utilizatorul are obligația de a realiza lucrările de întărire prevăzute la alin. (1) lit. a) la termenul și în condițiile prevăzute în contractul de racordare.</p> <p>(3) Realizarea de către operatorul de rețea/utilizator a lucrărilor de întărire prevăzute la alin. (1) lit. b) este determinată de rezultatele calculelor pentru regimurile de funcționare pe care operatorul de rețea le face ca urmare a</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>înregistrării cererilor de punere sub tensiune a instalațiilor locurilor de producere ce au determinat lucrările de întărire respective.</p> <p>(4) Lucrările de întărire necesare în vederea evacuării în rețea a puterii aprobate utilizatorilor se realizează de către operatorul de rețea/utilizator. Titularul avizului tehnic de racordare pentru un loc de producere sau un loc de consum și de producere contribuie la suportarea costurilor de realizare a acestor lucrări, cota sa de participare fiind achitată conform clauzelor contractului de racordare și inclusă în tariful de racordare stabilit în conformitate cu metodologia de stabilire a tarifelor de racordare aprobată de autoritatea competentă. Pentru lucrările de întărire prevăzute la alin. (1) lit. b) cuprinse în planurile de dezvoltare ale operatorilor de rețea, cota de participare a utilizatorilor la aceste lucrări este zero.</p> <p>Motivație: Corelarea cu prevederile ordinului 105/2022 care prevede în anexa 2:</p> <p>3. Obiectul contractului</p> <p>3.1. Obiectul contractului îl constituie racordarea instalației de utilizare de la locul de consum și/sau de producere al utilizatorului la rețeaua electrică a operatorului, prin realizarea lucrărilor stabilite în Avizul tehnic de racordare nr. /, emis de, care face parte integrantă din prezentul contract.</p> <p>3.2. Obiectul contractului cuprinde:</p> <p>a) recepția, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, și punerea în funcțiune a instalației de racordare;</p> <p>b) întărirea rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, pentru crearea condițiilor tehnice necesare în vederea consumului/evacuării puterii aprobate, prin realizarea lucrărilor prevăzute la <u>pct. 3.4</u> sau/și 3.5, după caz ^1);</p> <p>c) realizarea lucrărilor de modificare stabilite în Avizul de amplasament nr. /, emis de, necesare pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență și/sau a lucrărilor de deviere a instalațiilor electrice existente ale operatorului, dacă acestea sunt condiționate sau sunt în legătură cu lucrările de realizare a instalației de racordare, lucrări prevăzute la pct. 3.6^2).</p> <p>3.3. Denumirea și adresa locului de consum și/sau de producere pentru care se încheie prezentul contract de racordare:</p> <p>3.4. Lucrările de întărire specifice sunt următoarele: ^1)</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>3.5. Lucrările de întărire generale rezultate ca fiind necesare din recalcularea regimurilor de funcționare în condițiile prevăzute de Regulament sunt următoarele: ^1), 16)</p> <p>Utilizatorul ar trebui să aibă posibilitatea de a contracta lucrările de întărire în amonte de punctul de racordare în vederea simplificării procedurilor de achiziție ale lucrărilor și scurtării timpului de realizare a acestora.</p> <p>Suplimentar, se elimină și procedurile de acordare a dreptului de suprafață care presupune birocrație și foarte mult timp consumat și care conduce semnificativ la prelungirea termenului de realizare a racordării. Suplimentar, există destul de multe situații în care operatorii de rețea oferă timpuri foarte mari pentru realizarea lucrărilor de întărire, de ordinul zecilor de ani, ceea ce este total inacceptabil pentru luarea deciziei finale de investiție din partea utilizatorilor.</p>	
	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>La articolul 47 după alineatul (8), se introduce un nou alineat (9), cu următorul cuprins:</p> <p>Operatorul de rețea are obligația de a finaliza lucrările de întărire până la termenele stabilite în contractele de racordare. În situația depășirii termenelor respective, operatorul de rețea are obligația de a achita utilizatorului penalități în procent de 0,01% pe zi de întârziere aplicat valorii lucrărilor de întărire, până la punerea în funcțiune a acestora.</p> <p>Motivația: Forma actuală instituie garanții financiare exclusiv în sarcina utilizatorilor, transferând asupra acestora întreaga responsabilitate financiară pentru finalizarea proiectelor. Cu toate acestea, finalizarea la timp a unui proiect depinde și de îndeplinirea de către operatorul de rețea a lucrărilor de întărire prevăzute în ATR, lucrări care constituie o condiție esențială pentru realizarea racordării. În acest context, considerăm oportună introducerea unui mecanism simetric, care să asigure un echilibru între obligațiile părților, prin asumarea de către operatorul de rețea a unor obligații ferme.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Art. 47 (7^3) În situația în care din calculele refăcute de operatorul de rețea conform alin. (7) rezultă că locul de consum și/sau de producere nu poate fi pus sub</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>tensiune fără realizarea lucrărilor de întărire, operatorul de rețea comunică utilizatorului stadiul realizării lucrărilor de întărire necesare și termenul planificat pentru punerea sub tensiune, în termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii pentru punerea sub tensiune, însoțită de documentele prevăzute la art. 48. În situația prevăzută la alin. (7²), operatorul de rețea comunică utilizatorului deja pus sub tensiune puterea ce poate fi consumată și/sau evacuată până la realizarea lucrărilor de întărire necesare, stadiul și termenul planificat pentru finalizarea acestora, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii pentru punerea sub tensiune de către utilizatorul a cărui instalație de utilizare se află în situația prevăzută la alin. (5) lit. c), însoțită de documentele prevăzute la art. 48.</p> <p>(7⁴) În situația prevăzută la alin. (7³) Operatorul de rețea are obligația de a recalcula valoarea componentei tarifului de racordare reprezentând cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării locurilor de consum și de producere/locurilor de producere, după cum urmează:</p> <p>a) în situațiile prevăzute la alin. (6), respectiv (7¹) de mai sus, cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice va fi recalculată ca fiind zero;</p> <p>b) în situația prevăzută la alin. (7³) de mai sus, cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice va fi recalculată cu luarea în considerare doar a lucrărilor de întărire rezultate ca fiind necesare pentru evacuarea puterii aprobate în urma calculelor efectuate în conformitate cu prevederile alin. (7) sau (7²), după caz.</p> <p>Motivația: În actuala reglementare, alin. (7⁴) al art. 47 stabilește recalcularea componentei tarifului de racordare numai prin referire la situația prevăzută la alin. (7³) al aceluiași articol, respectiv în situația în care, atât ca urmare a primei recalculări efectuate conform alin. (5) cât și ca urmare a celei de-a doua recalculări efectuate conform alin. (7), s-a determinat că locul de consum și/sau de producere nu poate fi pus sub tensiune fără realizarea lucrărilor de întărire.</p> <p>Propunerea de față vizează clarificarea la nivelul referințelor din textul reglementării, în sensul că respectiva recalculare, precum și reglarea ulterioară a sumelor cu operatorul de rețea conform alin. (7⁵) și (7⁶), se vor aplica inclusiv în ipoteza în care, ca urmare a primei recalculări conform</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>alin. (5), sau ca urmare a celei de-a doua recalculări efectuate conform alin. (7), s-a determinat că locul de consum și/sau de producere poate fi pus sub tensiune fără realizarea lucrărilor de întărire prevăzute în avizul tehnic de racordare.</p> <p>În aceste situații, respectiv situațiile reglementate la alin. (6), respectiv (7¹), recalcularea determină eliminarea în totalitate a condiționărilor privind întăririle generale (în situația de la (7¹) condiționat de prevederile de la alin. (7²)), motiv pentru care cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice va fi recalculată ca fiind zero.</p> <p>Considerăm că aceste clarificări / completări sunt absolut necesare pentru a evita interpretări literale ale operatorilor, care ar putea, spre exemplu, să refuze restituirea sumelor achitate anterior cu titlu de participare a utilizatorului la lucrările de întărire generale (componente Ti), în situația în care recalcularea determină eliminarea totală a condiționărilor ce țin de aceste lucrări, pe motiv că textul regulamentului nu ar prevedea recalcularea în acest caz specific.</p> <p>Credem că intenția autorității de reglementare a fost aceasta de la început, fiind doar o deficiență de corelare între texte, ca urmare a modificărilor succesive, pe care dorim să o remediem prin prezenta propunere.</p> <p>Alternativa ar fi, în opinia noastră, una lipsită de orice fundament logic, respectiv aceea că utilizatorii ar fi îndreptățiți la restituirea sumelor achitate numai în cazul în care recalcularea elimină o parte (dar nu toate) întăririle prevăzute în avizul tehnic de racordare, și nu ar fi îndreptățiți la restituire în cazul în care recalcularea elimină toate întăririle prevăzute în avizul tehnic de racordare.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Art. 47¹</p> <p>Separat de refacerea calculelor pentru regimurile de funcționare, prevăzută la art. 47, alin. (5) și următoarele din prezentul regulament, utilizatorul având un aviz tehnic de racordare valabil pentru un loc de producere sau de consum și producere va avea dreptul să solicite în scris refacerea calculelor pentru regimurile de funcționare de către operatorul de rețea, cu condiția prezentării autorizației de înființare aferente instalației de utilizare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Odată cu transmiterea cererii de la alin. (1), utilizatorul poate solicita în scris operatorului de rețea încheierea contractului pentru actualizarea studiului de soluție în vederea refacerii calculelor pentru regimurile de funcționare, cu un anumit proiectant atestat, ales de către utilizator, caz în care operatorul va determina costul actualizării studiului de soluție, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator și proiectantul pe care acesta l-a ales.</p> <p>În termen de 10 zile lucrătoare de la primirea solicitării utilizatorului pentru refacerea calculelor pentru regimurile de funcționare prevăzută la alin. (1), operatorul de rețea transmite utilizatorului orice solicitări de clarificări sau documente suplimentare, dacă este cazul. În termen de 10 zile lucrătoare de la transmiterea de către utilizator a clarificărilor și/sau documentelor suplimentare solicitate de operatorul de rețea conform alin. (3) de mai sus, sau, după caz, în măsura în care operatorul de rețea nu a solicitat clarificări sau documente suplimentare în termenul prevăzut la alin. (3), în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la primirea solicitării utilizatorului pentru refacerea calculelor pentru regimurile de funcționare prevăzută la alin. (1), operatorul de rețea transmite propunerea de contract pentru actualizarea studiului de soluție semnată.</p> <p>Termenul pentru transmiterea către utilizator a studiului de soluție actualizat, cu refacerea calculelor pentru regimurile de funcționare este de maximum 30 de zile calendaristice de la data semnării contractului pentru actualizarea studiului de soluție între utilizator și operator. Acest termen include și orice proceduri de avizare a studiului de soluție actualizat, la nivelul operatorului de rețea.</p> <p>În cazurile prevăzute la alin. (8) și (9), emiterea avizului tehnic de racordare actualizat se realizează în termen de maximum 10 zile calendaristice de la data transmiterii către utilizator a studiului de soluție actualizat</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Avizul tehnic de racordare actualizat conform celor de mai sus va conține doar acele lucrări de întărire determinate ca necesare în urma calculelor rezultate din studiul de soluție actualizat în conformitate cu prevederile de mai sus, și implicit valoarea actualizată corespunzător a componentei tarifului de racordare reprezentând cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării locurilor de consum și de producere/locurilor de producere.</p> <p>Utilizatorul este obligat să plătească operatorului de rețea valoarea recalculată sau este îndreptățit să primească de la operatorul de rețea diferența dintre sumele plătite până la data recalculării și valoarea rezultată din recalculare, după caz, în conformitate cu prevederile contractului de racordare. Valoarea recalculată a componentei tarifului de racordare reprezentând cota de participare a utilizatorului la finanțarea lucrărilor de întărire, precum și orice alte modificări rezultate din studiul de soluție actualizat, se reglementează între părți prin acte adiționale la contractul de racordare, în care se stabilesc și termenele și modalitățile de plată a diferențelor de către utilizator sau de restituire a acestora de către operator.</p> <p>Lucrările de întărire a rețelei electrice pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării, determinate ca urmare a studiului de soluție actualizat, în oricare din ipotezele prevăzute, nu pot fi suplimentare celor prevăzute în avizul tehnic de racordare în vigoare la data depunerii cererii prevăzute la alin. (1).</p> <p>Motivația: Este necesară o modificare suplimentară la Regulamentul de Racordare reprezentând introducerea posibilității realizării unei recalculări a regimurilor de funcționare, similară cu cea prevăzută la acest moment la art. 47, alin. (5) și următoarele din Regulamentul de Racordare, însă care să se poată realiza un moment anterior solicitării pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare pentru perioada de probe.</p> <p>Trebuie avute în vedere costurile considerabile aferente lucrărilor de întărire a rețelelor, prevăzute în avize tehnice de racordare emise în</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>ultimii ani, costuri care, în mare parte, se bazează pe calcule privind regimurile de funcționare care pornesc de la premisa realizării și racordării finale a unui număr foarte mare de capacități de producere, din care în mod realist numai o mică parte vor fi efectiv realizate.</p> <p>Pentru investitorii în viitoare capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, certitudinea nivelului cheltuielilor de capital necesare pentru implementarea investiției, cheltuieli din care lucrările de întărire a rețelei reprezintă de multe ori un procent considerabil, este absolut necesară pentru a planifica riguros resursele de finanțare necesare acesteia. În acest sens, considerăm că propunerea de mai jos este atât echitabilă, cât și în măsură să ofere o claritate suplimentară potențialilor investitori, facilitând adoptarea unei decizii finale de investiție.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>La anexa 1, punctul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„17. garanție financiară - sume de bani și/sau instrumente financiare emise în favoarea operatorului de rețea în calitate de beneficiar, destinate garantării obligațiilor utilizatorului; garanția financiară se constituie în una dintre următoarele forme: scrisoare de garanție bancară, depozit bancar la termen sau plată directă către operatorul de rețea. Garanția financiară se calculează prin raportare la valoarea tarifului de racordare fără TVA.”</p> <p>Motivația: Modificarea este necesară având în vedere că tariful de racordare calculat pe baza indicilor specifici reglementați se stabilește fără TVA. Cu toate acestea, în practică unii operatori de rețea calculează garanția prin raportare la tariful de racordare cu TVA.</p>	
<p>Anexa nr. 2 se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>a) La punctul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>”(1) Garanția financiară constituită de utilizator în favoarea operatorului de</p>	<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>Aceeași propunere și aceeași motivație ca la art. I pct. 2 art. 31 alin. (3[^]1).</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>rețea, în conformitate cu prevederile art. 31 din Regulament, este în valoare de lei, reprezentând 20% din valoarea tarifului de racordare, și are următoarea/următoarele formă/forme:</p>		
<p>Anexa nr. 2 se modifică și se completează după cum urmează: a) La punctul 10, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Garanția financiară constituită de utilizator în favoarea operatorului de rețea, în conformitate cu prevederile art. 31 din Regulament, este în valoare de lei, reprezentând 20% din valoarea tarifului de racordare, și are următoarea/următoarele formă/forme:</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>a) La punctul 10, alineatul (1) si (3) se modifică și va vor avea următorul cuprins:</p> <p>(1) Garanția financiară constituită de utilizator în favoarea operatorului de rețea, în conformitate cu prevederile art. 31 din Regulament, este în valoare de lei, reprezentând 20% din valoarea tarifului de racordare cu/fara TVA (de clarificat), și are următoarea/următoarele formă/forme:</p> <p>Motivația DEER, ACUE, Delgaz Grid SA și DEO: În linie cu solicitarea de clarificare de la art. 31 alin. (3).</p> <p>(3) Suplimentar situațiilor prevăzute conform alin. (2), operatorul de rețea execută garanția financiară constituită de utilizator dacă utilizatorul se regăsește în situațiile de încetare a valabilității avizului tehnic de racordare, prevăzute la art. 34 alin. (1³) sau art.36 alin. (6)^1, art.36 alin. (6)^2 din Regulament, dacă utilizatorul nu semnează contractul de racordare propus de operatorul de rețea până la expirarea termenului de valabilitate a avizului tehnic de racordare sau dacă utilizatorul solicită încetarea valabilității avizului tehnic de racordare.</p> <p>Motivația: Propunem completarea alin. (3) în vederea corelării cu cele două noi situații de executare a garanției, respectiv neobținerea sau retragerea autorizației de înființare.</p>	
	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u></p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p><u>DEO</u></p> <p>La punctul 19 alineatul (2), după litera c) se modifica si va avea următorul cuprins: c) la rezilierea incetarea contractului de racordare căruia îi este anexat.</p> <p>Motivația DEER, ACUE, Delgaz Grid SA și DEO: Pentru corelare cu art. 33 alin.(1) lit.c din Regulament.</p>	
<p>b) La punctul 19 alineatul (2), după litera i) se introduce o nouă literă, litera j) cu următorul cuprins:</p> <p>”j) la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere;”</p>	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>La punctul 19 alineatul (2), după litera i) se introduce o nouă doua noi literăe, litera j) si litera k), cu următorul cuprins:</p> <p>j) la data deciziei de retragere de către ANRE a autorizației de înființare aferente capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere; k) în situația prevăzută la art. 36 alin. (6)^1.</p> <p>Motivația: Pentru asigurarea coerenței actului normativ, respectarea normelor de tehnică legislativă și informarea transparentă a titularului ATR, se impune reglementarea unitară, în cadrul aceluiași articol, a tuturor cazurilor de încetare a valabilității acestuia.</p>	
	<p><u>Transelectrica</u></p> <p>i) autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, care se obține de către utilizator, sau, în cazul construcțiilor existente, actul de proprietate, respectiv contractul de închiriere, în copie; autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, se se obține de catre utilizator transmite operatorului de rețea până la data încheierii de către operator a contractului de execuție a instalației de racordare; în cazul unui loc de producere/de consum și de producere, utilizatorul are obligația să obțină transmită la operatorul de</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>rețea autorizația de construire a obiectivului, inclusiv a instalației de utilizare, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii prezentului contract și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare; termenele pot fi prelungite în condițiile prevăzute în Regulament;</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Punctul 6 lit. i) din Anexa 1 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>i) autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, care se obține de către utilizator, sau, în cazul construcțiilor existente, actul de proprietate, respectiv contractul de închiriere, în copie; autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, se transmite operatorului de rețea până la data încheierii de către operator a contractului de execuție a instalației de racordare; în cazul unui loc de producere/de consum și de producere, utilizatorul are obligația să transmită la operatorul de rețea autorizația de construire a obiectivului, inclusiv a instalației de utilizare, până la data încheierii contractului de execuție a instalației de racordare, dar nu mai mult de 12 luni de la data încheierii prezentului contract și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare; termenele pot fi prelungite în condițiile prevăzute în Regulament;</p> <p>Motivația: Având în vedere că soluția de racordare la rețea devine finală la momentul emiterii ATR-ului, procesul de autorizare a construirii instalației de utilizare se derulează etapizat – în primă fază se inițiază procesul de autorizare a obiectivului de la locul de producere, și abia după emiterea ATR-ului, procesul de autorizare a LES/LEA prin care se racordează la rețea acest obiectiv. Totodată, autorizarea LEA/LES are o complexitate ridicată decurgând din numărul mare de terenuri / UAT-uri afectate. În prezent există o discrepanță între terminologia din Regulamentul de Racordare și cea din Contractul de Racordare cu privire la obținerea autorizației de construire – conform Regulamentului de Racordare, în termenul de 18/12 luni trebuie obținută autorizație de construire pentru obiectivul de la locul de producere, în timp ce conform Contractului de Racordare obligativitatea emiterii autorizației de construire se referă la instalația de utilizare în ansamblul său, incluzând LES/LEA. Propunem</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	alinierea terminologiei din Contractul de Racordare cu terminologia din Regulamentul de Racordare astfel încât să rezulte clar că obligația se referă doar la obiectivul de la locul de producere, nu și la LES/LEA.	
<p>1. Anexa nr. 1 se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>a) La punctul 6.1, după litera i) se introduce o nouă literă, litera i¹) cu următorul cuprins:</p> <p>”i¹) autorizația de înființare aferentă capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere care se obține de utilizator în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (5²) din Regulament.” (...)</p> <p>c) La punctul 10, după litera p), se introduce o nouă literă, litera p¹) cu următorul cuprins:</p> <p>”p¹) obținerea autorizației de înființare în termenul prevăzut la pct. 9 lit. h) pentru încheierea contractului de execuție; termenul maxim de obținere a autorizației de înființare este prevăzut la art. 36 alin. (5²) din Regulament;”</p>	<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>Aceeași propunere și aceeași motivație ca la art. I pct. 5 art. 36 alin. (5²) și alin. (5³)</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Punctul 10 lit. p) din Anexa 1 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„p) obținerea, în cazul construcțiilor noi, a autorizației de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, în termenul prevăzut la pct. 9 lit. h) pentru încheierea contractului de execuție; termenul maxim de transmitere la operatorul de rețea a autorizației de construire a obiectivului de la locul de producere/de consum și de producere, inclusiv a instalației de utilizare, este prevăzut la pct. 6.1 lit. i);”</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Motivația: Având în vedere că soluția de racordare la rețea devine finală la momentul emiterii ATR-ului, procesul de autorizare a construirii instalației de utilizare se derulează etapizat – în primă fază se inițiază procesul de autorizare a obiectivului de la locul de producere, și abia după emiterea ATR-ului, procesul de autorizare a LES/LEA prin care se racordează la rețea acest obiectiv. Totodată, autorizarea LEA/LES are o complexitate ridicată decurgând din numărul mare de terenuri / UAT-uri afectate. În prezent există o discrepanță între terminologia din Regulamentul de Racordare și cea din Contractul de Racordare cu privire la obținerea autorizației de construire – conform Regulamentului de Racordare, în termenul de 18/12 luni trebuie obținută autorizație de construire pentru obiectivul de la locul de producere, în timp ce conform Contractului de Racordare obligativitatea emiterii autorizației de construire se referă la instalația de utilizare în ansamblul său, incluzând LES/LEA. Propunem alinierea terminologiei din Contractul de Racordare cu terminologia din Regulamentul de Racordare astfel încât să rezulte clar că obligația se referă doar la obiectivul de la locul de producere, nu și la LES/LEA.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u> Anexa 2 - Punctul 6 lit. j) din Anexa 2 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„j) autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare sau, în cazul construcțiilor existente, actul de proprietate, respectiv contractul de închiriere, în copie; autorizația de construire a obiectivului de la locul de consum și/sau de producere, inclusiv a instalației de utilizare, se obține de către utilizator; utilizatorul are obligația să facă dovada obținerii autorizației de construire a obiectivului de la locul de producere sau de la locul de consum și de producere în cel mult 12 luni de la data semnării contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare; termenele pot fi prelungite în condițiile prevăzute în Regulament”</p> <p>Motivația: Având în vedere că soluția de racordare la rețea devine finală la momentul emiterii ATR-ului, procesul de autorizare a construirii instalației de utilizare se derulează etapizat – în primă fază se inițiază procesul de autorizare a obiectivului de la locul de producere, și abia după emiterea ATR-ului, procesul de autorizare a LES/LEA prin care se racordează la</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>rețea acest obiectiv. Totodată, autorizarea LEA/LES are o complexitate ridicată decurgând din numărul mare de terenuri / UAT-uri afectate. În prezent există o discrepanță între terminologia din Regulamentul de Racordare și cea din Contractul de Racordare cu privire la obținerea autorizației de construire – conform Regulamentului de Racordare, în termenul de 18/12 luni trebuie obținută autorizație de construire pentru obiectivul de la locul de producere, în timp ce conform Contractului de Racordare obligativitatea emiterii autorizației de construire se referă la instalația de utilizare în ansamblul său, incluzând LES/LEA. Propunem alinierea terminologiei din Contractul de Racordare cu terminologia din Regulamentul de Racordare astfel încât să rezulte clar că obligația se referă doar la obiectivul de la locul de producere, nu și la LES/LEA.</p>	
<p>2. Anexa nr. 2 se modifică și se completează după cum urmează: a) La punctul 6.1, după litera j), se introduce o nouă literă, litera j¹) cu următorul cuprins: ”j¹) autorizația de înființare aferentă capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere care se obține de utilizator în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (5³) din Regulament.” b) La punctul 10, după litera s) se introduce o nouă literă, litera s¹) cu următorul cuprins: ”s¹) obținerea autorizației de înființare în termenul maxim prevăzut la art. 36 alin. (5³) din Regulament;”</p>	<p><u>Naxxar Energy Romania S.R.L.</u></p> <p>Aceeași propunere și aceeași motivație ca la art. I pct. 5 art. 36 alin. (5²) și alin. (5³)</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Punctul 10 lit. s) din Anexa 2 se modifică și va avea următorul cuprins:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>„s) obținerea, în cazul construcțiilor noi, a autorizației de construire a obiectivului de la locul de producere și/sau de consum, inclusiv a instalației de utilizare; termenul maxim de transmitere la operatorul de rețea a autorizației de construire a obiectivului de la locul de producere/de consum și de producere, inclusiv a instalației de utilizare, este prevăzut la pct. 6.1 lit. j);”</p> <p>Motivația: Având în vedere că soluția de racordare la rețea devine finală la momentul emiterii ATR-ului, procesul de autorizare a construirii instalației de utilizare se derulează etapizat – în primă fază se inițiază procesul de autorizare a obiectivului de la locul de producere, și abia după emiterea ATR-ului, procesul de autorizare a LES/LEA prin care se racordează la rețea acest obiectiv. Totodată, autorizarea LEA/LES are o complexitate ridicată decurgând din numărul mare de terenuri / UAT-uri afectate. În prezent există o discrepanță între terminologia din Regulamentul de Racordare și cea din Contractul de Racordare cu privire la obținerea autorizației de construire – conform Regulamentului de Racordare, în termenul de 18/12 luni trebuie obținută autorizație de construire pentru obiectivul de la locul de producere, în timp ce conform Contractului de Racordare obligativitatea emiterii autorizației de construire se referă la instalația de utilizare în ansamblul său, incluzând LES/LEA. Propunem alinierea terminologiei din Contractul de Racordare cu terminologia din Regulamentul de Racordare astfel încât să rezulte clar că obligația se referă doar la obiectivul de la locul de producere, nu și la LES/LEA.</p>	
<p>Art. IV. – (1) Prevederile art. 31 alin. (3¹) din regulamentul prevăzut la art. I astfel cum au fost modificate prin prezentul ordin nu se aplică solicitărilor pentru care operatorul de rețea a comunicat utilizatorului până la data intrării în vigoare a prezentului ordin valoarea garanției financiare conform prevederilor art. 18 alin. (4) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de</p>	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>(1) Prevederile art. 31 alin. (3¹) din regulamentul prevăzut la art. I astfel cum au fost modificate prin prezentul ordin nu se aplică solicitărilor pentru care utilizatorii au depus cererea de racordare operatorul de rețea a comunicat utilizatorului până la data intrării în vigoare a prezentului ordin valoarea garanției financiare conform prevederilor art. 18 alin. (4) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013.</p> <p>Motivația: Considerăm că noua obligație de constituire a garanției financiare nu ar trebui să se aplice proiectelor pentru care procedura de</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013.	racordare este deja în curs la data intrării în vigoare a noilor dispoziții. Menționăm că proiectele aflate în derulare și au fundamentat modelul financiar, structura de finanțare și angajamentele contractuale în baza reglementărilor aplicabile la momentul depunerii documentației.	
<p>Art. IV alin. (3)</p> <p>”(3) Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p>	<p><u>JANTZEN RENEWABLES S.A.</u></p> <p>Se propune modificarea corespunzătoare a art. IV alin. (3) din Proiectul de Ordin, astfel încât termenul de „12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin” să fie înlocuit cu „24 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin”.</p> <p>Motivația: Termenele de 12 luni de la data încheierii contractului de racordare și 18 luni de la data emiterii avizului tehnic de racordare (ATR) pentru obținerea autorizației de înființare sunt nerealist de scurte pentru proiectele mari de energie regenerabilă, în special pentru parcurile eoliene. În cadrul procedurii de obținere a acordului de mediu, evaluările de mediu durează între 12-18 luni în România, în special în cazul în care se impune pe lângă Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM), Evaluarea Adecvată (EA) care este solicitată îndeosebi în cazul dezvoltării parcurilor eoliene și Evaluarea Impactului asupra Corpurilor de Apă (EICA).</p> <p>De asemenea, procedura de obținere a autorizației de înființare durează, în practică, câteva luni. Această încărcătură administrativă cumulativă face imposibilă finalizarea în 12 luni pentru proiectele complexe.</p>	
<p>Art. IV</p> <p>”(1) Prevederile art. 31 alin. (3¹) din regulamentul prevăzut la art. I astfel cum au fost modificate prin prezentul ordin nu se aplică solicitărilor pentru care operatorul de rețea a comunicat utilizatorului până la data intrării în vigoare a prezentului ordin valoarea garanției financiare conform prevederilor art. 18 alin. (4) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de</p>	<p><u>UNITEDPOWER EOLIAN S.R.L.</u></p> <p>SOLICITARE prin care, vă rugăm, în mod respectuos, să eliminați din Proiectul de Ordin ANRE alineatul (3) al Art. IV și, astfel, conform prevederilor alineatul (2) al Art. IV, modificările aduse prin acest ordin să fie aplicabile doar în cazul utilizatorilor care încheie contracte de racordare după data intrării în vigoare a ordinului.</p> <p>Eliminarea Art. IV alin. (3) din Proiectul de Ordin ANRE</p> <p>Motivația: Chiar dacă înțelegem principial motivul pentru care se dorește modificarea reglementărilor privind racordarea, așa cum se propune în cuprinsul Proiectului de Ordin ANRE, observăm totuși prevederea Art. IV alin. (3) din Proiectul de Ordin ANRE care (i) pe de-o parte, nu ia în considerare particularitățile proiectelor pentru care deja s-a semnat</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013.</p> <p>(2) Prevederile art. 36 alin. (5²) și (5³) din regulamentul prevăzut la art. I astfel cum au fost modificate prin prezentul ordin se aplică în cazul utilizatorilor care încheie contracte de racordare cu operatorul de rețea începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin.</p> <p>(3) Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.</p> <p>(4) În cazul nerespectării prevederilor alin. (3), avizele tehnice de racordare emise își încetează valabilitatea și contractele de racordare încheiate încetează de drept.”</p>	<p>contractul de racordare și (ii) pe de-altă parte, pare că produce efecte retroactive și cu încălcarea unor principii de drept administrativ.</p> <p>Societatea noastră este o societate română, deținută în proporție de 100% de persoane fizice rezidente în România, fără niciun fel de participație străină în structura de acționariat. Proiectul de dezvoltare a capacităților de producere a energiei electrice a fost inițiat în urmă cu aproximativ 5 ani, interval în care ne-am concentrat exclusiv pe dezvoltarea acestuia în conformitate cu cadrul de reglementare în vigoare.</p> <p>De la momentul demarării proiectului și până în prezent, societatea a parcurs întregul proces de autorizare, obținând toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare dezvoltării proiectului, potrivit legislației aplicabile la acea dată, inclusiv ATR și Contractul de Racordare. În acest interval, asociații au susținut financiar proiectul exclusiv din resurse proprii, investiția totală în etapa de dezvoltare și autorizare ridicându-se în prezent la aproximativ 6 milioane EUR.</p> <p>În vederea implementării proiectului, societatea a încheiat un număr de 76 contracte de suprafață cu proprietari de terenuri – persoane fizice și juridice din România – contracte în temeiul cărora plătim anual sume cumulate de aproximativ 50.000 EUR cu titlu de chirii, contribuind astfel, în mod direct, la economia locală și la veniturile unor titulari privați de drepturi din România.</p> <p>Proiectul dezvoltat de subscrisă cu puterea instalată de 576 MW și puterea aprobată pentru evacuare de 562,26 MW va contribui în mod direct la obiectivele naționale privind creșterea capacității de producție din surse regenerabile și la securitatea energetică a României.</p> <p>Aceste elemente de fapt sunt relevante în evaluarea impactului introducerii unei obligații suplimentare de obținere a autorizației de înființare într-un termen de 12 luni, în condițiile în care societatea și investitorii săi au realizat deja investiții semnificative și și-au asumat riscuri de dezvoltare în baza cadrului normativ existent la momentul demarării proiectului.</p> <p>Potrivit reglementărilor aplicabile, autorizația de înființare poate fi obținută numai în măsura în care solicitantul face dovada, între altele, a existenței surselor de finanțare necesare realizării investiției. În practică, această cerință privind finanțarea reprezintă, de regulă, cea mai dificilă condiție de îndeplinit în procedura de obținere a autorizației de înființare.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Prin urmare, chiar dacă, la prima vedere, obligația de obținere a autorizației de înființare instituită prin Art. IV alin. (3) pare a reprezenta doar o formalitate administrativă ce trebuie îndeplinită într-un termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a ordinului, în realitate Proiectul de Ordin ANRE instituie, de facto, obligația ca toți utilizatorii care au deja încheiat un contract de racordare la data intrării în vigoare a ordinului să asigure și să poată demonstra existența finanțării necesare realizării capacităților energetice de producere și/sau stocare vizate, în acest termen de 12 luni.</p> <p>În absența îndeplinirii acestei condiții privind finanțarea, obținerea autorizației de înființare ar deveni imposibilă, iar obligația impusă de proiectul de ordin ar rămâne, în mod practic, fără posibilitate reală de executare.</p> <p>În susținerea eliminării acestui articol din cuprinsul Proiectului de Ordin ANRE, vă rugăm să aveți în vedere următoarele având în vedere că suntem de părere că stabilitatea și predictibilitatea cadrului de reglementare reprezintă o cerință esențială pentru orice investiție de anvergură în sectorul energetic:</p> <p>1. Caracterul retroactiv al intervenției propuse asupra proiectelor pentru care s-a obținut ATR, s-a semnat contractul de racordare și s-a și obținut autorizația de construire</p> <p>În prezent, proiectele care dețin ATR și au obținut autorizația de construire („AC”) beneficiază, potrivit reglementărilor aplicabile la momentul emiterii acestor acte, de un regim juridic în baza căruia ATR-ul are, în fapt, o valabilitate nelimitată, sub condiția respectării etapelor de dezvoltare prevăzute de legislație și de ATR.</p> <p>Această configurație juridică - ATR emis, AC obținut, obligațiile de dezvoltare respectate – a constituit premisa fundamentală în baza căreia investitorii și-au structurat proiectele, au realizat investiții semnificative și au demarat inclusiv discuții/negocieri de finanțare și parteneriat.</p> <p>Introducerea, printr-un nou ordin ANRE, a unei obligații suplimentare (obținerea autorizației de înființare în termen de 12 luni, sub sancțiunea pierderii efectelor contractului de racordare/ATR-ului) pentru proiecte aflate deja în derulare, care și-au îndeplinit condițiile prevăzute de reglementările anterior aplicabile, echivalează cu o intervenție cu efect retroactiv asupra unor situații juridice născute și consolidate sub imperiul unei alte reglementări.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>O asemenea modificare, aplicată proiectelor care au deja ATR și AC, afectează în mod direct:</p> <ul style="list-style-type: none"> • principiul securității și stabilității raporturilor juridice; • principiul încrederii legitime a investitorilor în menținerea cadrului normativ aplicabil pe durata de viață a proiectului, cel puțin în privința condițiilor esențiale pe baza cărora s-au realizat investițiile. <p>În aceste condiții, orice obligație nouă impusă acestor proiecte trebuie să fie, cel puțin, proporțională, previzibilă și să nu golească de conținut drepturile deja dobândite în baza ATRurilor emise și AC-urilor obținute cu respectarea legislației în vigoare la acel moment.</p> <p>2. Necesitatea unui termen rezonabil, corelat cu termenele TSO/DSO pentru lucrările de întărire</p> <p>Înțelegem că ANRE poate urmări, în mod legitim, asigurarea unei corelări între emiterea ATRurilor și realizarea efectivă a investițiilor, astfel încât capacitățile aprobate să se materializeze în mod real în sistem. În acest sens, am putea înțelege introducerea unui compromis rezonabil, constând în stabilirea unui termen pentru îndeplinirea anumitor obligații suplimentare (inclusiv obținerea autorizației de înființare).</p> <p>Totuși, un astfel de termen trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să fie rezonabil raportat la specificul proiectelor de producere a energiei (care au, de regulă, cicluri de dezvoltare de mai mulți ani); • să fie, în mod logic și juridic, cel puțin egal cu sau corelat cu perioada necesară operatorului de transport și/sau distribuție (TSO/DSO) pentru realizarea lucrărilor de întărire a rețelei. <p>Nu se poate pretinde asigurarea unei finanțări ferme pentru proiecte în raport cu care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nu există o certitudine reală privind data la care rețeaua va fi efectiv disponibilă pentru evacuarea energiei; • nu există garanții ferme din partea TSO/DSO că lucrările de întărire vor fi finalizate până la data indicată în ATR. <p>În lipsa unei astfel de corelări, investitorului i se solicită, în fapt, să obțină finanțare într-un orizont de timp scurt, pentru un proiect a cărui posibilitate efectivă de racordare și operare este încă incertă și depinde de îndeplinirea unor obligații de către TSO/DSO, asupra cărora investitorul nu are niciun control.</p> <p>În lumina celor de mai sus, vă rugăm să aveți în vedere că:</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>a) un termen de numai 12 luni pentru obținerea autorizației de înființare este nerezonabil pentru proiecte complexe, aflate deja într-un ciclu avansat de dezvoltare;</p> <p>b) un termen rezonabil ar trebui să fie de minimum 3–5 ani și, în orice caz, nu mai scurt decât termenul estimat/planificat pentru finalizarea lucrărilor de întărire ale rețelei de către TSO/DSO aferente proiectului respectiv. Prin urmare, în cazul în care nu se dorește eliminarea Art. IV alin. (3) din Proiectul de Ordin ANRE, atunci propunem modificarea acestuia, după cum urmează: „Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 60 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, dar nu mai devreme de termenul estimat/planificat pentru finalizarea lucrărilor de întărire ale rețelei de către TSO/DSO aferente proiectului respectiv.”</p> <p>3. Impactul disproporționat asupra proiectelor serioase, dezvoltate cu capital românesc</p> <p>Este esențial să se înțeleagă că nu toate proiectele care dețin deja ATR se încadrează în categoria proiectelor speculative. O parte semnificativă a acestor proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au fost dezvoltate integral cu capital românesc, de societăți deținute de persoane fizice din România; • au respectat întocmai legislația aplicabilă la momentul fiecărei etape (obținerea ATR, AC, acorduri și avize de mediu, etc.); • se află în prezent într-un stadiu avansat de negociere a finanțării, inclusiv cu instituții de credit și/sau investitori strategici. <p>Pentru aceste proiecte, introducerea bruscă, cu efect practic retroactiv, a unor condiții suplimentare (obținerea autorizației de înființare în 12 luni) are un impact semnificativ și disproporționat. Mai mult, introducerea unei obligații suplimentare cu un termen foarte scurt pentru proiecte aflate deja într-un stadiu avansat de dezvoltare generează incertitudine juridică semnificativă, care poate afecta procesul de finanțare și poate determina amânarea sau chiar abandonarea unor investiții majore.</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>În absența unei abordări graduale și proporționale (de exemplu: termene mai lungi pentru proiectele aflate într-un stadiu avansat, eventual corelate cu termenele TSO/DSO; regim diferențiat pentru proiectele care au deja AC și documentații avansate), măsura propusă riscă să penalizeze exact acei investitori care au acționat cu bună-credință, au dezvoltat proiecte reale și au susținut, din resurse proprii, etapele de autorizare în conformitate cu legislația în vigoare.</p>	
<p>Art. IV ”(3) Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p>	<p><u>EUROWIND ENERGY SRL</u></p> <p>(3) Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 12 luni 24 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.</p> <p>Termenul prevăzut la alin. (3) poate fi prelungit o singură dată, cu maximum 12 luni, cu acordul scris al operatorului de rețea, în situația în care utilizatorul prezintă operatorului de rețea documente justificative care confirmă faptul că motivele întârzierii sunt independente de voința utilizatorului.</p> <p>Motivația: Considerăm necesară extinderea termenului la 24 de luni, în vederea menținerii unui echilibru și predictibilități în procesul de dezvoltare a proiectelor. De asemenea, în cazul acestor proiecte, pentru care au fost deja încheiate contracte de racordare, dezvoltatorii se află sub incidența unor termene de implementare deja stabilite cu operatorii de rețea, precum și a unor mecanisme reglementate de extindere a duratei contractului, respectiv a perioadei de implementare a proiectului.</p> <p>De asemenea, propunem posibilitatea extinderii termenului pentru obținerea autorizației de înființare, pe baza unor motive justificate.</p>	
<p>Art. IV ”(3) Utilizatorii care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri</p>	<p><u>RWEA, RPIA</u></p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
<p>de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține autorizații de înființare aferente capacităților energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locurile de producere/de consum și de producere respective în termen de cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p>	<p>Se propune modificarea art. IV alin. (3) prin înlocuirea termenului de 12 luni cu termenul de 18 luni, astfel:</p> <p>„(3) Utilizatorii care au obținut avize tehnice de racordare sau care au încheiat cu operatorul de rețea contracte de racordare pentru racordarea unor locuri de producere sau locuri de consum și de producere cu puterea aprobată pentru evacuare mai mare de 1 MW anterior datei de intrare în vigoare a prezentului ordin, au obligația de a obține–depune cererea pentru obținerea autorizației de înființare aferentă capacității energetice de producere a energiei electrice, inclusiv a capacității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a instalațiilor de stocare de la locul de producere/de consum și de producere, împreună cu documentația aferentă (inclusiv documentele din care rezultă sursele de finanțare a lucrărilor) în termen de cel mult 12 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p> <p>Motivația: Termenul de 12 luni prevăzut de Proiect este insuficient, având în vedere complexitatea procedurilor de autorizare și termenele administrative neimputabile dezvoltatorilor. Proiectele aflate deja în derulare se află sub termene și condiții financiare explicite, agreate cu operatorii de rețea, iar un termen tranzitoriu de 18 luni asigură o tranziție echitabilă care trebuie să se aplice și utilizatorilor care au ATR valabil și care sunt în curs de încheiere a contractelor de racordare cu operatorii de rețea pentru egalitate de tratament.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Se propune introducerea unui nou alineat la art. IV, cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Prin excepție de la prevederile art. 33 alin. (3) lit. b), în cazul în care utilizatorul solicită încetarea valabilității avizului tehnic de racordare conform alin. (1) lit. h) în termen de cel mult 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, garanția financiară constituită de utilizator în conformitate cu prevederile art. 31 nu se execută și se restituie utilizatorului în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării.”</p> <p>Motivația: Acordarea unei perioade de clemență de 2 luni de la intrarea în vigoare a ordinului permite utilizatorilor care, în noile condiții de reglementare, nu mai doresc sau nu mai pot continua proiectele de</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>racordare, să se retragă fără pierderi financiare. Acest mecanism contribuie la eliberarea capacităților de rețea blocate de proiecte neviabile, în beneficiul proiectelor cu șanse reale de materializare, și asigură proporționalitatea măsurilor de reglementare în raport cu drepturile patrimoniale ale utilizatorilor.</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Se propune introducerea unui nou alineat (5) cu următorul cuprins:</p> <p>“(5) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin, operatorii de rețea care au calculat valoarea garanției prin raportare la valoarea tarifului de racordare cu TVA au obligația să restituie utilizatorilor cota din garanție aferentă TVA-ului.”</p>	
	<p><u>RWEA, RPIA</u></p> <p>Se propune introducerea unui nou alineat (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„ (6) Pentru utilizatorii care au depus deja autorizația de construire a obiectivului de la locul de producere/de consum și de producere anterior intrării în vigoare a prezentului ordin, garanția financiară suplimentară constituită în conformitate cu art. 36 se restituie în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.”</p>	
	<p><u>Distribuție Energie Electrică România SA (DEER)</u> <u>ACUE</u> <u>Delgaz Grid SA</u> <u>DEO</u></p> <p>Introducere unui nou articol după Art. IV, cu următorul cuprins:</p> <p>Art. V – Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 6/2025, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2025, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>La articolul 54, după alineatul (2) se introduce un nou alineat (3), cu următorul cuprins: “(3) Deciziile privind retragerea autorizațiilor de înființare se comunică și operatorului de rețea emitent al avizului tehnic de racordare “</p>	

Propunere ANRE	Propuneri și observații participanți la piață	Răspuns ANRE
	<p>Motivația: Pentru a corela cu articolul 36, alineatul (6³), nou introdus. Considerăm necesar ca deciziile ANRE privind acordarea, respingerea acordării sau retragerea autorizației de înființare să fie comunicate operatorilor de rețea (OR), spre informare.</p> <p>Această completare se impune întrucât retragerea autorizațiilor de înființare produce efecte juridice imediate asupra valabilității contractului de racordare (CR) și, respectiv, a ATR. În acest context, nu este eficient și nici practic ca operatorii de rețea să fie obligați să verifice în mod constant pagina web a ANRE, unde sunt publicate deciziile de retragere.</p>	
	<p><u>ACUE, DEO</u></p> <p>Art. VI. – Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.</p> <p>Motivația: Renumerotare pentru respectarea normelor de tehnică legislativă</p>	
	<p><u>ACUE, DEO</u></p> <p>Art. VII. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> <p>Motivația: Renumerotare pentru respectarea normelor de tehnică legislativă</p>	